

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LXXII

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 1, 1977

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Nr. 178

Katalikų padėtis okupuotoje Lietuvoje

Lenkų kultūros žurnalas apie Bažnyčią Sov. Rusijoje

PARYŽIUS. — Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalas "Kultūra" 1977 birželio laidoje paskelbė dr. Josef Mirakio straipsnį "Katalikų padėtis Sovietų Sąjungoje". Autorius sako, kad padėtis už geležinės uždangos vis dar nėra pakankamai žinoma laisvajame pasaulyje. Tiksliai, jog jo pastabos, paremtos asmeniniais stebėjimais ir pasikalbėjimais, bekliaujant po SSRS, bus naudingos. Jis apžvelgia Lietuvą, Latviją, Baltarusiją ir Ukrainą. Būdamas lenkas, ypač dėmesį skiria lenkų mažumai tuose kraštuose — apie tai rašo antroje straipsnio dalyje.

Pogrindžio dvasinė seminarija

Apie lenkų pradžią taip: "Dėl per amžius čia sukurtos tvirtos Bažnyčios struktūros, stiprus tikėjimo ir patriotizmo — tiek lietuvių, tiek ir lenkų — Lietuva turi palyginti didžiulį religinės laisvės laipsnį SSRS teritorijoje. Jai išlaikyti, net praplesti, reikia tikintis, kad didelis dvasininkų daugumas tvirtos laikysenos". Kaip pavyzdį, autorius duoda faktą, kad 1976 sovietinė valdžia priėmė 20 kandidatų klierikų (iš to buvo numerus klausimais 5 kandidatų). Autorius teigia, jog toks netikėtas leidimas duotas dėl to, kad pastaraisiais metais Lietuvoje pradėjo vystyti pogrindžio dvasinė seminarija su 30 klierikų. Pripratusi tikrinti kontroluoti religinį gyvenimą Lietuvoje, sovietai negali pakeisti tokios slaptos seminarijos, kuri visiškai išpuola iš jų kontrolės. Tad ir leidžia 5 kandidatų su sąlyga, kad vykdant uždavys tą slaptąją. Kitas pavyzdys. Nežiūrint širdimo ir sunkių bausmių, Lietuvoje gaminamos devocijos. Negalėdami slapta gaminti padaryti galo, valdžios organai išplėdė ir bažnytinę hierarchiją, siūlydami įsteigti tas rūšies gaminių fabrikas. Fabrikai vadovauti pavesta Vilniaus šv. Jono parapijos klebonui.

Te pavyzdžiai rodo, kad užsivertimas ir tvirta tikinčiųjų laikysena gali būti laimėti. Reikėtų bent 120 seminarijų. Nors ir atlikdama svarbų vaidmenį, Kauno dvasinė seminarija toli gražu nepajėgia aprūpinti kunigais visų Lietuvos parapijų. Seminarija sovietams yra lyg reklama "tariamose religinės laisvės Lietuvoje". Todėl prieš kurį laiką vyskupas Pavilonis šėlė mintį seminariją perkelti ir taip išmūšti iš sovietinių rankų ginklą jų propagandai. Pasitylima valdžios organai atmetė. Pagal Vilniaus arkivyskupijos administratorių kun. Krivaitį, dabar esamam (toli užpakaliam) dvasininkų skaičiui vis tik Lietuvoje (nekalbant apie Baltarusiją, Ukrainą ir kt.) išlaikyti, seminarijų turėtų būti 120 studentų, kas tuo tarpu tėra 40. Dabar iš Vilniaus arkivyskupijos esančių 40 parapijų, tik 19 (mažiau kaip pusė) turi kunigus.

Patyrę iš sen bei ten pravesčius bandymus, kad tai nepatinka tikintiesiems, valdžios organai vis primygtinai iš vyskupų

reikalauja liturginių pakeitimų. Iš bažnytinės hierarchijos apklausinėjimų paaiškėjo, kad 80% kunigų yra prieš liturginius pakeitimus. Kaip autorius patyrė, už sutikimą įvesti liturginius pakeitimus, Lietuvos vyskupas reikalavo religinės spaudos, maldaknygių spausdinimo, progų naudotis radiju ir televizija. Tuo tarpu tas klausimas yra pakibęs ore...

Vyskupų nominavimas

Tarp Lietuvos kunigų nerimastį ir baimę kelia naujų vyskupų nominacija. Valdžios statomų kandidatų įšventinimas į vyskopus yra laikoma didele klaida, kai yra tikrieji vyskupai, kuriems valdžia neleidžia eiti pareigų — pavyzdžiui vyskui Steponavičiui. Laikoma, kad tokiu atveju geriau, jei dieceziją valdo kapitulos vikaras, negu nusileisti valdžios spaudimui. Paskirti vyskopus, kurie dvasininkų laikomas netinkama, reikėtų kelti nesantaiką ir nusivylimą Bažnyčioje. Juoba, kad valdžios statomi kandidatai, kaip taisyklė, yra žemos moralės asmenys (konkubinat, alkoholiškumas ir kt.), kurie yra paklausūs ir staidūs valdžiai. Apaštališkasis sostas, kad valdžios statomi kandidatai, kaip taisyklė, yra žemos moralės asmenys (konkubinat, alkoholiškumas ir kt.), kurie yra paklausūs ir staidūs valdžiai. Apaštališkasis sostas, kad valdžios statomi kandidatai, kaip taisyklė, yra žemos moralės asmenys (konkubinat, alkoholiškumas ir kt.), kurie yra paklausūs ir staidūs valdžiai.

Padėtis Baltarusijoje ir Latvijoje "Blogiausia padėtis Baltarusijoje. Autorius sužinojo, kad kad Gardine, kur yra 50,000 katalikų, per 1976 Kalėdas nebuvo laikoma nė vienerių mišių, nes vietinis kunigas buvo susirgęs. Iš 300 tuoj po II pasaulinio karo dirbusių kunigų, dabar liko 32 palieję ir senyvi dvasininkai.

Latvijoje yra Rygos dvasinė seminarija su daugiau kaip 20 studentų. Iš Rygos, bet ne iš Kauno, jauni lenkų kilmės kunigai yra siunčiami į Ukrainą ir Moldaviją. Kunigai Latvijoje yra labiau įbauginti negu Lietuvoje. Neseniai kun. Grigorijui Kibulovai atimtas leidimas darbotvarkę kaip kunigui. Priežastis — per pamokslą išsireiškė, kad mirtis viską sunaikins (reiškia, ir komunistus), mažai mergaitėlės dalyvaus bažnytinėje procesijoje, į vieno para

Dviejų draugiškų valstybių šefai, Anglijos — min. pirm. Callaghan ir Vokietijos W. Schmidt buvo susitikę ir aptarę politikos reikalus

KAMBODIJOS — ŽIAURIAUSIA DIKTATūra

WASHINGTONAS. — Kaip skelbia kolumnistai Anderson ir Whitten, net Hitleris nebuvo toks žiaurus diktatorius, kokia yra žiauri palyginus su diktatoriumi Kambodijoje. Iš 7 mil. gyventojų milijonas mirė badu ar buvo sunaikinti. Gyventojai faktiškai yra paversti, tik komunistai turi teises. Jie savo teroristinius veiksmus slepia nuo laisvojo pasaulio. Negausius pabėgėliai atskleidė šurpą Kambodijos tikrovę. Teroras prasidėjo, kai komunistai užėmė kraštą 1975 m. birželio mėnesį. Pradžioje gyventojai buvo varomi iš miestų, dvejojimas tai įvykdyti reikėjo mirti.

Tūkstančiai ligonių, vaikų ir senelių žuvo kelionėje. Tie, kurie liko gyvi, buvo suvaryti į kaimelius ir buvo siunčiami kas 15 kilometrų atstumu į darbus. Seimams buvo išskirtos. Įsakymu buvo žudyti daktarus, mokytojus ir visus, kurie kiek mokojo rašyti, nes taip norima išnaikinti švietimoji ir kenksmingoji kultūra. Senosios armijos kariai, kurie turėjo aukštesnį laipsnį negu eilinis, buvo šaudomi. Miestai liko tušti. Phon Penh miest

tas, turėjęs tris milijonus gyventojų, tapo klaukšiu, ar vėta stoti į komunistų partiją, kunigas atsisakė: "Jei nenori, kad tau galvą prauštų, nestok". Valdžios politika Ukrainoje yra tokia pat kaip Baltarusijoje. Tik žmonės yra kitokio būdo nei Baltarusijoje — drąsūs, pasiryžę, kovingi, ir jiems pavyko gauti 30 parapijų, net ir tokiuose vietose, kur jų nebuvo prieš II pasaulinį karą. (Elta)

tas, turėjęs tris milijonus gyventojų, tapo klaukšiu, ar vėta stoti į komunistų partiją, kunigas atsisakė: "Jei nenori, kad tau galvą prauštų, nestok". Valdžios politika Ukrainoje yra tokia pat kaip Baltarusijoje. Tik žmonės yra kitokio būdo nei Baltarusijoje — drąsūs, pasiryžę, kovingi, ir jiems pavyko gauti 30 parapijų, net ir tokiuose vietose, kur jų nebuvo prieš II pasaulinį karą. (Elta)

Komunistiniai diktatoriai yra dideli lėbautojai. Liaudžiai skurstant, diktatoriai mėgsta ištaigingas vilas, patogius automobilius ir brangius baldus. Nuotraukoje komunistinių burtų balius Maskvoje. Matyti raudonieji kapitalistai Huseinas, Brežnevas, Honecker, Tito.

Išvyko į V. Rytus

WASHINGTONAS. — Vakar valstybės sekr. Vance išvyko į Vidurinius Rytus, kur apsilankys keletą arabų valstybių sostinių. Jo taikos misija nebus lengva dėl pastarųjų įvykių Izraelyje, kai žydai įteisino okupuotose zonose naujas viensėdijas. Žinios iš Egipto, prez. Sadatos sutiktų, kad numatytoje Vidurinių Rytų reikalais konferencijoje Genevoj nedalyvautų Palestinos išlaisvinimo armijos atstovai. Arabų valstybės teigia, kad Palestinos atstovai Genevoj turi patys už save kalbėti, bet žydai tvirtina, kad jie tokioje konferencijoje nedalyvaus.

Žydai nubaudė žydą

JERUZALĖ. — Izraelio kareiviai, kurie, malšindami demonstracijas vakariniame Jordano upės krante, užmušė arabą, buvo nubaudę. Armijos majoras gavo dvejus metus kalėjimo. Nu teistas aiškino, kad tai nelaimingas atsitikimas. Izraelio spaudos konferencijoje žydai prokuroras paneigė anglų spaudos paskelbtas žinias, kad žydai kan kina suimtuosius arabus.

Maskva prieš naują ginklą

MASKVA. — Komunistinė žinių agentūra Tassas skelbia, kad JAV neutroniniai ginklai gali priversti pasaulį prie atominio susinaikinimo. Esą tai bariškasis ginklas ir Jungtinės Amerikos Valstybės stiprinančios apsiginklavimo lenktynes.

Nesutarimai Belgrade

BELGRADAS. — Nors, Vakarams nusileidus, jau buvo kiek anksčiau pasiekta susitarimo Belgrado konferencijos dienotvarkės atžvilgiu, bet dabar vėl iškilio sunkumai, kai įsikio Rytų Europos Sovietų įtakoje laisviausia užsienio politiką vedanti Rumunija. Ji pareikalavo, kad būtų į dienotvarkę įtraukti žmogaus teisių reikalai. Ankstyvesniame, kompromiso keliu pasiekta susitarime tie reikalai nebuvo konkrečiai nustatyti.

Europa ir detentė

ROMA. — Italijos min. pirm. Andreotti pareiškė, kad prez. Carteris pažadėjo glaudžiai bendradarbiauti su Europos valstybėmis, kad nebūtų nesupratimais pažeidžiama detentė. Jis pabrėžė, kad prez. Carteris ir valst. sekr. Vance darbuojasi detentės reikalui ne mažiau, negu prieš juos buvusieji JAV aukštieji valdžios asmenys.

Vokiečių kairiųjų intelektualų protestas

BONNA. — Dvidešimt du žymūs kairiųjų pakraipų Vokietijos intelektualai, jų tarpe Nobelio literatūros premijos laureatas Heinrich Boell, pasirašė atvirą laišką, kuriame griežtai smerkia Lenkijoje vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei laisvųjų varžymus. Vokiečių intelektualai kaltina Lenkijos liaudies vyriausybę neleistinų priemonių panaudojimu prieš visus kitų galvojančius žmones. Laišką pasirašiusių kairiųjų vokiečių intelektualų tarpe, be rašytojo Heinrich Boell, yra taip pat žymus rašytojas Guenther Grass ir neseniai iš Rytų Vokietijos pabėgęs dainininkas Wolf Biermann.

TRUMPAI IŠ VISUR

• Sov. Rusija vėl pakaltino prez. Carterį, kad šis nieko nedaro, kad pagerintų JAV ir Sov. Rusijos santykius. Jie palygina JAV su 1930 m. Vokietija, kada ši ginklavosi atsispirti prieš bolševizmą.

• Kanadoje 2,200 lėktuvų linoro kontrolierių žada pradėti streiką rugpiūčio 8 d.

• West Virginijoje sustreikavo 57,000 angliakasių, tuo beveik sustabdydami visą tos valstijos anglių kasimo pramonę.

• Amerikoje 65% juodukų remia prez. Carterio politiką.

• Prez. Carteris pakaltino JAV visuomenę kad ji mažai domisi jo energijos taupymo ir konservavimo planu.

• Prez. Carteris pareiškė, kad jis savo kabineto pasirinkimu labai patenkintas. Po šešių prezidentavimo mėnesių jis nemorėtų nė vieno pakeisti.

• Sov. Rusija į Atlantą išsiuntė 89 povandeninius laivus. Tai ketvirtis viso Sov. Rusijos povandeninio laivyno, kuris turi 325 laivus.

• Sudano respublikos prez. Nymėiri praėjusį pirmadienį įsakė išlaisvinti kelis šimtus politinių belaisvių, kurie buvo su-

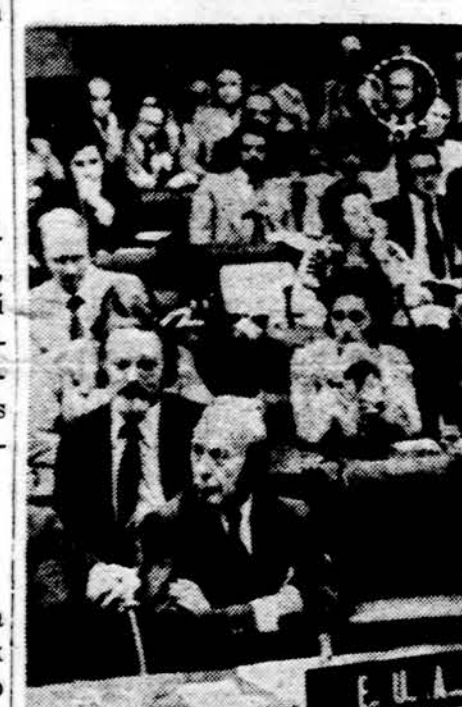
Kuras gali pakeisti klimatą

WASHINGTONAS. — Federalinė tyrimų taryba praneša, kad ateityje gali įvykti svarbių klimato pasikeitimų dėl didesnio iš žemės imamo kuro (anglies ir naftos) naudojimo.

Ši studija įspėja, kad atmosferoje didėjantis krovimas anglies dioksido (bespalvių, beskvapų dujų iš vienos anglies ir dviejų deguonies atomų) nuo degimo iš žemės imamo kuro, galėtų būti pradžia šiltesniam, kuri paveiktų klimatą bei žemės ūkį ir pakeltų jūrų lygmenį.

Prašo 20 mil. dolerių

Aukštesnis jūros lygmuo reikštų, kad milžiniški pajūrių miestai turėtų būti kitur kraustomi, pareiškė Roger Revelle, problema studijavusios komisijos pirmininkas. "Ši išvada nėra labai

Belgrade posėdžiauja 25 valstybių atvykę 250 diplomatų. Jų tikslas — sutartinai nustatyti rudenį įvyksiančios Europos kraštų saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos darbotvarkę. Priekyje sėdi JAV delegacijos vadovas Alber W. Sherrer. Aukštai dešinėje ovalė — Sovietų delegacijos vadas Jurij Voroncov. Gintai dėl darbotvarkės ir dėl žmogaus teisių klausimų tebesitęsia

Šilčiau 11 — 16 laipsnių

Šios mokslinės studijos komisijsa toliau pareiškė, kad kelių dešimtmečių laikotarpyje tarp 4 ir 8 kartų anglies dioksido padidėjimas atmosferoje gali padidinti pasaulinės temperatūros vidurkį tarp 11 ir 16 laipsnių Fahrenheitio. Šitoks klimato pakeitimas grąžintų žemei klimatą, koks buvo mezozoinėje eroje prieš tarp 70 mil. ir 100 mil. metų, kas geologijoje būtų žemės viduramžiai.

Šitoks temperatūros pasikeitimas turėtų giliai pasiekti Okeanų vandenys atšiltų ir jūrų paviršiaus pakilimas trims pėdomis užsemtų visas pajūrio metropolines sritis. Šiek tiek ledo sutirptų, bet komisijsa tvirtina, kad negalima atspėti, kas atsi-

Nuo šiltnamio laisvi augimo sezono tiktų su poliariniais ledynais. Tai trauktų išaurės šiaurės pusrutulyje, o vasaros temperatūros vidutinėse platumose pakiltų taip aukštai, kad kuku rūžų juosta Iowa, Illinois, Indiana ir Missisipi valstijose reikėtų perkelti į Kanadą.

Maskvos skolos Vakarams

MASKVA. — Sovietų Rusija truputį jaudinasi dėl savo įsiskolinimų Vakarams. Jų laikraštis "Ekonomičeskaja Gaze" paskelbė straipsnį, iš kurio matyti, kad Maskva Vakaruose ieško kreditų ir detentės. Tuo reikalu rašiusi "Izvestija" skelbia, kad deficitas su Vakaraais siekė 4 bil. dol., tačiau Vakaraai sako 12-14 bil. dol.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 1: Alfonsas, Viltė, Sudavia, Gauda.
Rugpiūčio 2: Euzezijus, Teodota, Tugaudas, Varpūnė.
Saulė teka 5:43, leidžias 8:10

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šandien dalinai debesuota, temperatūra apie 80 l.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

KNYGA IS VILNIAUS

Viena iš dabartinių privilegiuotų rašytojų okup. Lietuvoje yra Halina Korsakienė, žinomo marksisto mokslininko ir literatūros kritiko Kosto Korsako žmona. Šis metai Vilniuje išėjo jos atsiminimų knyga "Susitikimai", kurioje, be jaunystės atsiminimų, pateikiama nemažai išpildytų susitikimų su žinomais mūsų rašytojais — klasikais, kaip A. Viena, V. Mykolas, B. Sruoga ir visa eilė kitų. Atsiminimai liečia Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, pirmąją bolševikų okupaciją, nacių okupaciją ir antrąją bolševikų okupaciją, tebesitęsiančią iki šių dienų. H. Korsakienė Lietuvos nepriklausomybės metais studijavo humanitarinius mokslus V. D. Universitete Kaune, pirmąją bolševikmečiu vedė valandėles vaikams radijofole, nacių okupacijos metu, vyrui pabėgus į Sovietų Sąjungos gilumą, su mažame dukrele liko Lietuvoje ir, lietuvių globojama, ne tik mokytoja Pasvalio gimnazijoje, bet taip pat prof. V. Krėvės buvusi mokytoja Vilniuje, parašė universiteto baigimo diplomą darbe. Antrąją bolševikmečiu H. Korsakienė išėjo jau kaip tarybinė rašytoja, išleidusi visą eilę grožinės literatūros veikalų. O šiais metais ir atsiminimų tomas, kuriame per tirštą marksistinių dūžių klodą pasiveržia ir gana idomių akimirkų.

Terorizavo visus

Kai rašytojas taip laukia raud. armija antrą kartą sugrįžo į Lietuvą, H. Korsakienė skubėjo į gimtųjų Biržų apylinkes. Bet štai kas atsitiko: "Pakelius užsukusi Pasvalin, į savo buvusį butą, sukisau kelioninės kuprinės, kas buvo likę vertingiesio — tarpe kitų man brangių daiktų ir nemažai pluoštų V. Krėvės laiškų. Išėjusi į plotą ir "pabalsavusi", toliau dardėjau atstikliniu sunkvežimiu. Tačiau kelio postyje prie Pabiržės nepažįstamo šoferio būrav jėga išstumdė iš kabinos. O mano kuprinė, kurioje, matyt, šoferio buvo pastebėtas butelis "stipresnio" gėrimo, išsidėtas "dėl visų ko", nuvažiuojo... Stovėjau viena ant plento ir, žiūrėdama į dingstantį tolimoje sunkvežimį, verkiau. Supratau, kad esu praradusi neįkainojamą lobį. Tad brangėsi tapo ta negausi V. Krėvės laiškų dalis, kuri išliko per visus karo samysius ir ugnį..." (psl.121).

Kadangi tuo metu Biržai ir apylinkės dar buvo fronto ugnyje, reikšia, kad tarybinę rašytoją apvogė rusas šoferis.

Apie iš Sovietų Sąjungos giliuos atgal į Lietuvą sugrįžusią Salomėja Nerį įdomus šis epizodas: "Artejo žiema. Salomėja Neris pasigudro Korsakui, tuometiniam LTSR Rašytojų sąjungos vadovui, neturinti šilto palto. Vilniaus gatvės daugelis merginų dėvėjo lenkiškus avies kailių kailinukus, kurių, matyt, buvo užsilię dar iš prieškarinių metų. Salomėja jie labai patiko. Korsakas pažadėjo išrūpinti tokius kailinukus poetei. Tačiau netrukus paaiškėjo, jog, norint juos gauti, reikia pereiti ištiesą virtinę įvairių ūkinio organizacijų ir įstaigų. Būdamas labai užsiėmęs organizaciniais Rašytojų sąjungos bei universiteto dekanato reikalais, Korsakas pavedė tai padaryti man. Pamenu, kaip vaikščiojau dėl tų istorinių kailinukų, visur rodydama man įgaliojimą parašytą su apvaliais antspaudais. Ir vis kažko dar trūko. Pareigūnas su apsimėtinu skrupulingumu ėmė apgailestauti, kad poetei tokie kailiniai per prasti. Teks palaukti, kol atsirastų sandėliuose prašmatnesnių. Tačiau švarbūs šaltai negalės.

SOVIETŲ DAILININKO RYZTAS

Vienas žymiausių dabartinių rusų dailininkų — Ylia Glazunov — atsisakė nuo Maskvoje rengiamos jo tapybos darbų parodos, protestuodamas prieš sovietų valdžios draudimą išstatyti parodoje jo kūrinių "XX-ojo amžiaus misterija". Valdžiai nepatikus Glazunovo kūrinyje yra didelio formato — šešių metrų ilgio ir trijų metrų pločio — paveikslas, vaizduojantis būtin-

tingai spaudė, o Salomėja dėvėjo vėjų perpučiamą paltelį..." (psl.51-52).

Kokia ironija, kad už poemą Stalinui Stalino galybės metais poetei S. Neriai buvo pagailėta net paprastų avies kailinukų.

Atviri rašytojo žodžiai

Iš eilės šaltinių žinome, kad rašytojas prof. B. Sruoga, raudonarmiečių parvežtas į Lietuvą iš Stutthofio nacių koncentracijos stovyklos, buvo giliai palažutas ir skaudžiai pergyveno, Lietuvoje neberadęs savo šeimos. Kai tą skaudų klausimą pokario metais rašytojui iškėlė H. Korsakienė, štai kas įvyko:

"Neatmenu, kokių būdu atsidūriau greta jo, nuošaliame kampe prie lango. Nedrąsiai užkalbinau jį: jis pasirodė man graužiantis vienišas ir liūdnas, svetimas įsisiūbavusiai visų svečių nuotakai. Buvau tikra, kad minėtis jį nuklydęs toli — pas savo artimiausius asmenis — žmoną ir dukrą.

— Ar vis dar neturite jokių žinių apie jas? — tyliai paklausiau.

Sruoga rūsčiai dėbtelejo į mane.

— ...apie žmoną ir dukrą, — sumišusi, jau beveik pabūgusi savo klausimo, pralemenau.

— Ko lėndi man į dūšią? — Jo lūpos drebojo. — Kaip drįsti? — susvėrė ir išskėlė kumštį.

Visa susigūžiau, laukdama smūgio..." (psl.88).

Putino charakteristika

"Pastračiusiomis pokario sąlygomis kūrybiniai darbuotojai buvo skatinami kuo greičiau politiška apsispręsti. Profesoriaus V. Mykolas, ne kartą yra sakęs, kad "nelengva tai padaryti. Ypač tiems iš mūsų, kurie senąją pasaulėžiūrą susikūrė vidus kėtomis ir sielvartais... Nors ne be kovos ir dabar, jis dėjo pastangas naujai pasaulėžiūrai pažinti ir įsisavinti. Ta prasme profesoriaus gera valia buvo aukštai vertinama. Ir vis dėlto, tur būt, tam tikrais momentais jam būdavo nelengva prisitaikyti prie gyvenamo laiko diktuojamų reikalavimų..." (psl.177).

"Is tos ilgos metų pažinties iškyla prieš akis niuansuotas, įvairių nuotakių kaita jautriai atspindintis jo veidas: čia šviesus ir giedras, bet daug dažniau paniuręs, melancholiškas apniuktas, vidinės kančios pažymėtas. Ir dažnai atrodo, kad šį veidą pridengia nepaliaujamos, vis tos pačios nelinksmos minties šešėlis. Tik retkarčiais ir neilgam, lyg šešėliui nuslinkus, veidas atgyja, praskaidėja, ir pagyvejusiame žvilgsnyje atsiranda susidomėjimas gyvenimu, aplinka. Tačiau dažnai jo žvilgsnis būna kažkur nutolęs, atstumantis nuo savęs, visa, kas paprasta, kasdieniška, smulkia. Ir tada bendrauti su juo nelengva, ir neįmanoma..." (psl.167).

Taigi, ne taip jau linksma okup. Lietuvoje, ką savo knygoje pastebi ir privileijuota komunistinė rašytoja H. Korsakienė, drisusi atverti gana idomių tikrovinių netolimos praeities epizodų.

JAV Liet. Bendruomenės krašto valdybos pirm. Alg. Gečys (dešinėje) ir vicepirm. J. Činga išteikia atžymėtiną LB aukų vajaus vadovui Kalifornijoje A. Adamsonui, pažymint jo 1000 dolerių auką ir kaip daugiausia surinkusiam aukų. Už jų mato: A. Čingienė, A. Sirutis, dr. J. Žmuidzinas. Nuotr. A. Gulbinsko

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIS

Šis sambūris liepos 10 d. išrinko naują valdybą, kurios pirmininkė yra E. Dovydaitytė. Ši valdyba idomi tuo, kad keti jos nariai — V. Irlikienė, B. Mackia-

la, J. Raibys ir R. Zukas nepasipuošė titulais, bet apsiėmė atlikti darbus, kuriems jie geriausiai tinka ir sugeba atlikti.

Valdybos tikslas: atlikti visus administracinius darbus, kad galima būtų sudaryti sąlygas dirbti rež. D. Mackiaienėi tik kaip režisieri. Iki šiol režisierė turėjo rūpintis ne tik veikalo suradimu, pastatymu, bet ir sale, ir kitais reikalais, kurie jai atėmė daug brangaus laiko ir energijos.

Sambūris, suvaizdęs B. Pakelevičiūtės premijuoja drama "Palikimą", laimėjo tris pirmas premijas: rež. D. Mackiaienė — siūros, S. Matas — geriausio aktorius, dail. A. Žaliūnas — dekoracijų.

Šiuo metu sambūris ruošiasi gastrolėms į Chicago, su tuo pačiu veikalu. Šios dramos premjera Los Angelese praėjo su dideliu pasisekimu, Toronto festivalio metu buvo vaidinta du kartus, ir abu kartus salė buvo pilna žiūrovų.

Kvietimą dramos sambūris į Chicago ypatingai šiltai sutiko jaunimas, kurį paprastai stūku prikalbinti, bet rež. D. Mackiaienė sugebėjo ne tik įtraukti į salę, bet ir įkvėpti tiek pasivertimo ir entuziazmo, kad nėra klausimo, ar jaunimas vaidins, tėra klausimas iš jaunųjų: "Kur, ką, kada?"

V. Irl

SANTA MONICA AMERIKOS LIETUVŲ KLUBO GEGUŽINĖ

Jau ketvirtą vasarą klubas suruošia linksmą gegužinę. Pas-

giausius sovietinio gyvenimo įvykius nuo spalio revoliucijos pradžios iki dabartinių laikų. Aš norėjau, kad šis kūriny būtų išstatytas mano darbų parodoje, pažymėjus Glazunov, nes jame aš siekiu atvaizduoti filosofinio realizmo stiliumi dabartinių laikų ir apskritai pasaulio sąvąją sampratą. Kūrinyje "XX-ojo amžiaus misterija" Glazunovas nutapė Rusijos ir pasaulio pastarųjų dešimtmėčių žymiuosius asmenis: jų tarpe yra caras Nikolajus II-sis, glėbyje laikantis savo nužudytąjį sūnų; Leninas revoliucijos liepsnose, nužudytas Trotskis, ant raudonojo kataliko pašarvotas Stalino kūnas; žymūs rašytojas tremtinys Aleksandras Solženitsinas kacetinro drabužiuose. Sovietų kultūros ministerija ne tikrai uždraudė Glazunovui išstatyti parodoje šį paveikslą, bet taip pat pagrasino dailininkui pašalinti iš sovietų dailininkų sąjungos.

kutinę įvyko M. Vaičiūnės gražiame sode S. Monicoje.

Oras pasitaikė skaidrus, saulėtas ir šiltas. Klubo narių, kartu su jų svečiais bei jaunaisiais, surinko apie 150. Maistas, kaip visomet buvo skaniai paruoštas.

Gegužinės metu P. Jasiukonis filmavo įvairias grupes, pavienius asmenis ir bendrus subuvimo veiksmus.

Visus svečius išjudino ir pralinksmino K. Dargis, sumaniai pravardamas dovanų paskirstymą, kuris turėjo daug idomių daiktų. Vertingiausi fantai, kaip visomet patuokto klubo pirmininkas A. Markevičius — visą dėžę šampano. Užbaigai paleistas iš varžytinių P. Rautkietis iškepas ir puikiai papuoštas riešutinis pyragas. Gan ilgokai pasivaržius, kainai pakilus iki 35 dol laimikis atiteko C. Gedgaudui.

Gegužinėi įpusėjus, atsilankė vienišas iš Kanados lietuvių solistė Gita Čapkauskienė, lydimą G. Kazlausk. Buvo labai malonu turėti jį savo tarpe.

P. Jasiukonis palinksmino svečius savo gražiomis lietuviškomis plokštelėmis.

Svečiai dar ilgokai pabuvo toje gražioje S. Monicos gamtoje.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M. Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and Western Avenue

Main Bank — 6310 South Western — GR 6-5100

PILNĄ DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS FRAGOMIS SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— IŠLEIDU —

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Išleidytojas — Prof. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato kultas kietas viršelis. Vertimas patalpinamas grafiškai Lietuvių kalba. Mecenato dėka laida išleidiama pigesne kaina.

Gausia "DRAUGO" knygos

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir perstatymui (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Išsiskaiti užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$28.00. Foreign countries \$31.00.

Pašto išlaidas mažinant, pavytavinimai už gautas prenumeratas nesilunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima iki kada yra yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams — 6 mėn.	3 mėn.
Chicago, Cook apskr.		
ir Kanadoje	\$30.00	\$17.00
Kitur J.A.V.	28.00	16.00
Užsienyje	31.00	19.00
Savaitinis	20.00	13.00

- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija straipsnius taise savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavus prašymą.

Tel. FR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKU. AUSU. NOSIES IR GERKLES LIGOS

2858 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akusheris ir moterų ligos Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

Pirma lizonus pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4454

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RYlande 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuviai gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketv., penk., ir

šešt., nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8

val. vak. "Treč." ir "šešt." uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto

iki 4 val. popiet.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 229-2919

Ofs. HE 4-1813; Rez. FR 6-0601

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val.: pirm., antr., ketv., ir penkt.,

ir penkt., 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

TREČIADIENIAIS Uždaryta.

Tel.: — 232-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKU. LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 No. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5120

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"Contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR

PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr., antr., nuo 1-4 popiet

ir ketv. nuo 5-7 vakarų

Ofiso tel. 776-2880, rezid. 449-5545

DR. J. J. SIMONANTIS

GYDYTOJAS

Adresas 4255 W. 63rd Street

Ofiso tel. RE 5-4410

Residencijos tel. FR 6-0617

Val.: pirm., antr., ketv., ir penkt.,

nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktinė ir moterų ligos

Ofisai ir rez. 2652 W. 63rd St.

Tel. PROspect 5-1223

Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir

penkt. nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak.

Šešt. 2-4 v. p. ir kitu laiku susitarus

Ofiso tel. HE 4-9123, namų tel. 2-4495

Tel. ofiso FR 6-0446

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Valandos: 1-6 val. popiet.

Treč. ir šešt. pagal susitarimą

Ofiso tel. 436-9100; namų 436-4300

DR. PETRAS ŽILONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6234 S. Narragansett Ave.

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.: 2-7

šeštadieniais pagal susitarimą

SUNKIAI SPRENDŽIAMOS ENERGIJOS PROBLEMOS

Kai Vakarų kraštuose ėmė reikštis energijos krizė, bolševikų spauda, įskaitant ir okupuotoje Lietuvoje leidžiamą, tyčiojosi iš kapitalistinių kraštų, teigdamas, kad energijos krizė galima tik tai ne komunistiniuose kraštuose. Tačiau tyčiojosi ir juokėsi neilgai. Netrukus ir komunistiniai kraštai ėmė energiją taupyti.

Dabar vėl, praėjus tikrai keliam savaitėm po prezidento J. Carterio įspėjimo taupyti kurą „Comecono“ (Ekonominio komunistinių kraštų bloko) atstovai susirinko posėdžio Varšuvoje ir labai rimtai nagrinėjo energijos problemą. Nežiūrint į tai, kad Rumunija turi savo naftos ir degamųjų dujų šaltinius, Rytų Vokietiją, Lenkiją ir Čekoslovakiją dar turi pakankamai akmenų anglių, kitus mažesnius sąjungininkus kuru turi aprūpinti Sovietų Sąjunga. Nors ji tebėra turtinga žaliavomis, bet dabartiniai naftos šaltiniai Kaukaze, Urale ir Ukrainoje nebesą neišsėmiami. Tuo tarpu Sibiro naftos eksploatacija labai brangi, vietomis tiesiog neįmanoma, be galo sunki ne tik jos iškaskimo, bet ir transportacijos problema. Taigi Sovietų naftos gamyba gerokai atsilieka nuo jos sąjungininkų paklausos.

Antra vertus, bolševikai nebūtų apgaulingais bolševikais. Tuo metu, kai Vakaruose ėmė trūkti naftos, kai pakilo naftos ir jos produktų kainos, Sovietai panorė iš to pasipelnyti. Jie gerokai sumažino savo naftos tiekimą savo sąjungininkams, pakėlė jiems tiekiamos naftos kainą tiek, kad gautų iš jų tą pačią pinigų sumą, o atimti iš sąjungininkų naftą ėmė aukštesnėmis kainomis pardavinėti Vakarų kapitalistams kraštams, už tai gaudami didelius kiekius jiems reikalingos svetimos valiutos. Kaip ten bebūtų, naftos Rytų bloko kraštuose stinga. Todėl Comeconas tariasi ir kuria bendrus planus, kad ligi 1990 m. įstengtų patenkinti augančius poreikius. Comecono susirinkimas jau praeitais metais aptarė ne vien kuro ir žaliavų reikalus, bet ir technologijos, maisto gamybos, lengvosios pramonės ir transporto klausimus.

Buvo sutarta sudaryti bendrą projektą, kaip išplėsti dujų ir elektros energijos pristatymą Rytų Europai. Sovietų planai nėra oficialiai paskelbti, bet pagal Mongolijos atstovo Bathmaunkur pareiškimą svarbiausias dalykas esąs „sudaryti bendrai didelį kuro ir energijos kompleksą kraštuose, kur yra žaliavų šaltiniai, pirmiausia Sovietų Sąjungoje“. Po to Comecono sekretorius V. dejevras ragino „mobilizuoti finansines galimybes energijos šaltiniams sukurti nuo rudisios anglies ligi atominės energijos“. Svarbiausias tikslas — įvesti taupesnį energijos naudojimą, ieškoti naujų naftos ir dujų šaltinių jūroje.

Tačiau Sovietai jaučia, kad ligšiolinių kuro šaltinių ilgesniam laikui neužteks. Taigi branduolinės energijos panaudojimą jie laiko raktu energijos problemoms spręsti, nes 1 kilogramas branduolinio kuro duoda tiek elektros energijos, kiek 3000 tonų akmenų anglies.

Zinoma, kad Maskva aiškiai pasakė savo satelitams, jog Sovietų energijos šaltiniai yra riboti ir kad satelitai patys turi išplėsti savo energijos gavimo šaltinius ir taupyti energiją. Lenkija pirmoji pakluso ir sumažino gatvių apšvietimą. Rytų Vokietija skundžiasi, kad trečdalis jos anglies kasyklų tuoj išsėks, o po 1980 m. anglies koky-

bė pablogės. Daug anglies klotų esą po miestais, keliais ir upėmis — neišmintinga ir nesaugu kasti.

Kiti satelitai siūlė, kad reikią padidinti naftos importą iš kapitalistinių kraštų. Iškilę absurdiškas klausimas: kodėl Sovietai eksportuoja naftą į užsienį, kai jos trūksta komunistiniams kraštams? Rusai atsakė, kad eksportuodami gauna tvirtos užsienio valiutos, tuo tarpu išveždami ir satelitinės kraštus — jos ne-gauna...

O kaip sprendžiamos energijos klausimas okupu. Lietuvoje? Reikia pasakyti, kad atskiro Lietuvos aprūpinimo nafta klausimo nėra. Sovietuose baigiama kurti „vieningoji energijos sistema“. Šiuo metu į vieną sistemą jau yra sujungtos Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gudijos, dalies Rusijos elektrinės. 1975 metų statistikos duomenimis, okupu. Lietuvoje buvo pagaminta 8993,2 mil. kwt. elektros energijos. Iš kitų sovietinių respublikų buvo gauta 2,605,6 kitoms respublikoms perduota 3,122,6 mil. kwt. Lietuvos teritorijoje buvo su-naudota 8,476 mil. kwt.

Apie savo laiką labai išgarsintą „Kauno jūros“ elektros energiją jau nekalbama — ji labai mažai energijos teduoda. Daugiausia energijos teikianti Elektrėnų šiluminė elektros stotis, tačiau per metus ji sunaudoja net 50,000 cisternų naftos produkto. Jau veikia prie Kauno pastatyta didelė šiluminė elektrinė. Pradėta statyti panaši šiluminė elektros stotis prie Vilniaus.

Sovietuose žinomos Novoronežo, Belojarsko, Kolos, Leningrado atominės elektros stotys. Statoma eilė naujų, jų tarpe viena Ignalinoje. Kelios naujos elektrinės bus varomos Kanskos, Ačinskos, Ekibastuzo baseinų akmenų anglimi. Statomos stambios Sušensko, Burėjos, Nurenko, Čeboksary elektrinės.

1976 metais Sovietų Sąjungoje buvo pagaminta trilijonas 110 milijardų kilovatvalandžių elektros energijos. Mums įdomu pastebėti, kad visą vieną Sovietų Sąjungos elektros energijos sistemą tvarko lietuvis Justinas Nekrašius. Pokario metais jis buvo Petrašiūnų elektrinės inžinierius, kiek vėliau — Rekyvos elektrinės direktorius, 1957 — 1971 m. okupuotos Lietuvos Energetikos valdybos viršininkas. 1971 m. buvo perkeltas į Maskvą ir paskirtas visos Sovietų Sąjungos Energetikos ir elektrotarifikacijos ministro pavaduotoju. Taigi Nekrašius jau šeši metai vadovauja visos „plačiosios tėvynės“ energetinės sistemos eksploatacinėms tarnyboms elektrinėse, elektros tinkluose. Jo žinioje dirba 750,000 darbininkų.

Tačiau Lietuvai ir lietuviams tiek iš Sovietų Sąjungos, tiek iš „ministerio“ pavaduotojo lietuvis nauda nedidelė ir džiaugsmas menkas, nes kuriama Lietuvoje pramonė, „vienąją elektrotarifikacijos sistemą“ įskaitant, tarnauja ne Lietuvos labui. Atvirkščiai, daroma viskas, kad tokiais ar panašiais technikos būdais pririštų Lietuvą prie „motinos Rusijos“.

Bet ir to dar maža. Stengiamasi pririšti prie Rusijos ir kitas šalis. Sovietai jau teikia elektros energiją Suomijai ir Norvegijai. Netrukus bus pradėta tiesti 750 kilovatų įtampos linija į Vengriją, o gal ir į kitus kraštus. Zada-ma duoti energijos Vakarų Vokietijai. Visa tai daroma tam, kad minėti kraštai galimai daugiau priklausytų nuo Sovietų Sąjungos, kad energijos pavidala Europos pramonės gyslose tekėtų rusiškas kraujas.

b. kv.

DIDYSIS AFRIKO S DIKTATRIUS

Idi Amin kalba apie save

Kanados dienraščio „Toronto Star“ (1977.VII.14, A.9) korespondentas Gerald Uttingas duoda pasikalbėjimą su Ugandos diktatoriumi Idi Amin. Nors tas korespondentas Ugandos kalėjime praleido tris savaites, nusto-damas 20 svarų, bet su Aminu atsiveikimo maloniai.

Idi Aminas sako, kad jis yra labai populiarus. Jis nori visur keliauti, tik ne visur jį kviečia. Jis norėtų 1978 m. atvykti į Kanadą, kur Edmontono mieste įvyks sporto žaidynės, jei Kanados vyriausybė jį pakviestų. Bet Kanados ministrai pirmininkas P. Trudeau yra pasakęs, kad jis nebijo sėdėti šalia prez. Idi Amino (kaip jis nebijojo svečiuotis pas F. Castro, kuris nešiojo jo vaikus ir bučiavo jo žmoną Margaritą). Aminas pasiteiravo, kodėl Kanados ministrai pirmininkas P. Trudeau išsiskyrė su žmona. Jam atsakiau, kad jie nėra oficialiai išsiskyrę, o tik šiaip sau išvažiavo, pagyvena atskirai. Margarita Trudeau yra fotografe. Ji nori toje srityje pasirodyti.

— Ar ji yra gera fotografe? — paklausė Amin.

— Yra įvairių nuomonių, — atsakiau aš.

— Būtų įdomu, jei ji atvyktų į Ugandą ir nufotografuotų mane. Aš pakvieščiau ir iš Maskvos KGB fotografe. Aš Margaritą palaučiuočiau, o rusai tai nufotografuotų. Būtų įdomu.

Aminas sakėsi turįs daug prie-šų: žydų, azijatų ir kitų. Bet jis nebijo atvykti į Kanadą, nes to krašto saugumas yra labai geras. Jis norėtų Kanadoje rasti gerų inžinierių, kurie išvystytų jo kraštą.

Aminas nusiskundė, kad jo nepakvieta į Britų Commonwealth konferenciją. Esą, Britanijos ministrai pirmininkas Collaghan jo pabijoję, nes Aminas yra atvira-s, nuoširdus, populiarus. Bet jis visvien dominavęs britų spau-dose per karalienės Elzabetos II jubiliejų. Jis pasakė, kad jis nemašo sporto su politika. Taip daro tik komunistai. Jis nėra komunistas ir komunistu nebus.

Toliau Amin pasakoja: „Už akių daug kas mane keikia, o akyse prieš mane lenkiasi. Ir Zambijos prezidentas Kaunda Londonė mane puolė, o Gibone afrikiečių konferencijoje jis priejo prie manęs ir maloniai pasisvei-

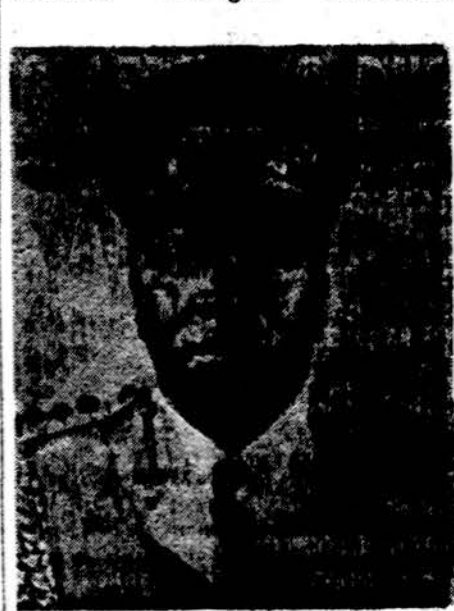
kino. Toje konferencijoje aš do-minavau. Aš sakiau, kad Rodezija ir P. Afrika mes turime su-tvarkyti karą, bet kiti karo bijo. Kaip Rodezijos 250,000 baltųjų gali valdyti 5 mil. juodųjų?“

Kai Aminas lankėsi Gibone afrikiečių konferencijoje, prie jo no-rėjo priėti baltas žmogus. Ami-no saugumiečiai jį stūmė šalin, hes manė, kad jis yra eilinis ko-respondentas. Bet kiti pradėjo man šaukti, kad nestumčiau jo, nes jis yra Angolos užsienio reikš-kaų ministras. Aminas mano, kad komunistinė Angola sutvar-kys patys afrikiečiai.

Idi Aminas yra musulmonas, turi 10 žmonių, kurias, jei yra rei-kalas, lengvai pakeičia. Jo vaikus auklėja krikščionės misionierės. Jis nesutinka, kad jam primeta-mas krikščionių persekiojimas. Arkivyskupas J. Luwum, ugan-dietis, gabeno ginklus iš užsie-nio nuverstui Aminui, jis buvo a-reštuotas. Vėliau, kai jis buvo ve-žamas automobiliu, įvyko auto-mobilių susidūrimas — visi žuvo, išskyrus arkivyskupo automobi-liu vairuotoja.

Amin kalbėjo: „Mes mieliai pri-imame į savo kraštą baltuosius, nes jie turi geresnį išsilavinimą ir tarp jų yra gerų specialistų. Bet baltieji turi atsiminti, kad čia yra juodųjų didžiulė. Niekas čia nedraudžia mišrių vedybų. Mano patarėjai Bob, Astles, an-g-las, yra vedęs gandomiečių, kuri yra kultūros ministrė mūsų vyriau-sybėje.“

Aminas stengiasi išlaikyti fi-gūrą. Jis yra 6 pėdų ir 6 colių aukščio, o sveria tik 250 svarų. Jis sportuoja, plaukioja, kaitinasi garuose, jam daromi masažai. Jo pilvas ne riebus, o raumeningas. Aminas nemėgsta nutukusių

Idi Amin

žmonių. Jei jis pamato nutukusį savo karininką, jį pasiunčia į ka-lėjimą, kur dieta ir darbas jam pridūda liekną figūrą. Jis ir sa-vo patarėją B. Astles buvo porą kartų iškėjęs į kalėjimą. Aminas su kalininiais yra draugiškas. Kai jie pasitaiso, juos iš kalėjimo gra-žina į senas pareigas.

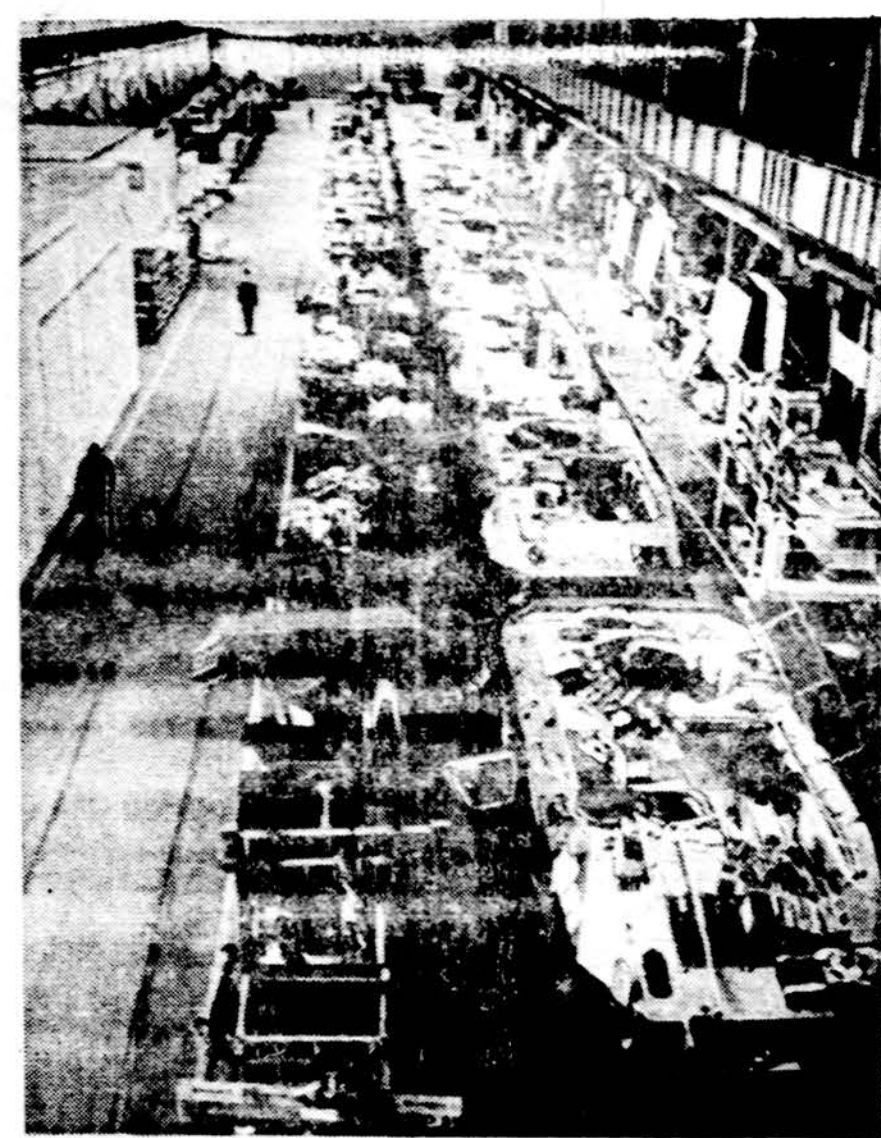
Nors Aminas nėra komu-nistas, bet jis nori aplankyti savo draugą F. Castro. Jis į Kubą skristų pro Londoną, kur Heath-row aerodrome papildytų dega-lus. Kai buvo paklaustas, ar nu-sileistų Gander (Nfld) aerodrom-e papildyti degalų, jis atsakė klausimu: „O kur tas Gander aerodromas yra?“

Toliau Amin pasakojo, kaip žydai puolė Entebę aerodromą: „Moshe Dayan yra mano geras draugas, bet jis nužudė keliolika mano karių. 1976 m. birželio 27 d. keli užpuolikai nukreipė Pran-cūzijos keleivinį lėktuvą su 275 keleiviais į Ugandą, į Entebę aerodromą. Aš sutikau duoti lei-dimą tam lėktuvui nusileisti, nes jis degalų turėjo 15-kai minu-čių. Aš visai nežinojau, kad ta-me lėktuve buvo 100 žydų. Aš pasirūpinau senais, susirgusiais keleiviais ir vaikais. Aerodrome susirgo ir Dora Bloch, žydė. Ji buvo nugabenta į Ligoninę. Ji mirė, bet nebuvo nužudyta, kaip sako žydai. Lėktuvu nukreipėjų reikalavo paleisti 50 palestinie-čių, kurie buvo Izraelio kalėjime. Jie buvo numatę visus keleivius paleisti, išskyrus žydus, kol ne-bus įvykdyti jų reikalavimai. Kai aš atvykau į Mauritius, į afrikie-čių konferenciją, nes aš buvau pirmininkas, išgirdau, kad žydai puolė Entebę aerodromą, nužū-dė 20 mano karių, nušovė kelis savuosius ir 7 palestiniečius. Mes tikėjome, kad tuos reikalus tvark-yti atskris lėktuvas iš V. Vokie-tijos ar Prancūzijos. Aš įsakiau kareiviams nešaudyti į atskren-dantį lėktuvą. Čia žydai pasirodė kaip tarptautiniai oro banditai. Jie net nepadėjo, kad tiems ne-laimingiems keleiviams buvo pa-rodytas humaniškas ir vašin-gumas. Mergaitė — karys galėjo lengvai tą žydų lėktuvą suspro-gdinti, bet aš buvau uždraudęs bet kokį lėktuvo apšaudymą. Da-bar viskas praėityje. Aš visiems dovanuoju.“

Amin Ugandoje karaliauja jau 6 metus. Jis nuvertė to krašto prezidentą M. Obote, kai jis 1971 m. buvo išvykęs į konferenciją

Singapūre. 1972 m. Aminas iš Ugandos išvarė 700 žydų ir 50,000 azijatų, nes jie sabotavo U-gandos ekonomiką. Nuostabu, kad 1973 m. iš Ugandos pabėgo Aminas tėvas, pabėgęs sūnau. Aminas patarė Kanados vyriausy-bei iš Kanados išvaryti visus a-merikiečius, nes JAV dominuoja Kanados ekonomijoje. Aminas pakvietė G. Uttingą vėl atvykti į Ugandą, tik patarė atvykti ofi-cialiai, sutvarkius dokumentus, kad vėl nepatektų į kalėjimą.

J. J.

Vakarų Vokietijos karo pramonė. Montuojamas „Luchs“ tankas

DULKIŲ AUDROS MĖNULYJE

Tyrinėtojai nustatė, kad mė-nulio kiekvieną „vakarą“ ir „rytą“ siaučia dulkių audros. Smulkiausias dulkių dalelės, ku-rių dauguma lengvesnės kaip milijardinė gramo dalis, skrieja viršum mėnulio paviršiaus kar-tais net kelis tūkstančių kilo-metrų per valandą greičiu. Tai panašu į elektrinę audrą, kuri kyla terminatoriuje, t. y. toje vietoje, kur ribojasi saulės ap-šviesta mėnulio pusė ir šešėly esanti pusė. Terminatorius apeina mėnulio paviršių per vie-ną mėnulio parą.

Šį atradimą padarė grupė JAV mokslininkų, apdorodama duo-menis, kuriuos kelis mėnesius

Singapūre. 1972 m. Aminas iš Ugandos išvarė 700 žydų ir 50,000 azijatų, nes jie sabotavo U-gandos ekonomiką. Nuostabu, kad 1973 m. iš Ugandos pabėgo Aminas tėvas, pabėgęs sūnau. Aminas patarė Kanados vyriausy-bei iš Kanados išvaryti visus a-merikiečius, nes JAV dominuoja Kanados ekonomijoje. Aminas pakvietė G. Uttingą vėl atvykti į Ugandą, tik patarė atvykti ofi-cialiai, sutvarkius dokumentus, kad vėl nepatektų į kalėjimą.

J. J.

žemę siuntė prietaisais, palik-tytas mėnulyje „Apolo-17“ astro-nautų. Tai sutampa su kitų mokslininkų atradimu. Jie ap-tyko šviesos juostą, kuri juosia mėnulį per terminatorių. Pa-daryta išvada, kad mėnulio nak-ties ir dienos riboje kyla paly-minti tirštos dulkių debesys, ku-ris atspindi saulės šviesą ir su-daro šviesos juostą.

Kol kas dar mokslininkams reaišku, dėl ko kyla šios elek-trinės audros. Sakoma, kad jų priežastis, pavyzdžiui, gali būti ultravioletinis saulės, sukurian-čios mėnulio paviršiuje elektro-statinį lauką, spinduliavimas. Tokiam lauke dulkių dalelės ju-da dėl potencialų skirtumo. Be to, mėnulio paviršiuje, tur būt, susidaro priešingų ženklų elekt-ros krūviai — teigiami dienos ir neigiami nakties pusėje. Toks efektas taip pat gali pri-versi dulkių daleles judėti, nes terminatorius pastoviai slenka.

— Zmogus, pradėjęs gyventi rimčiau iš vidaus, pradeda gy-venti paprasčiau iš oro.

Ernest Hemingway

TETOS DOVANA

ALOYZAS BARONAS

—Bet kokį mėnesį tu man vistiek nieko nemokėt, o paskui kokį dolerį pridėsi už maistą, nedaug valgai.

—Ačiū, o aš padėsiu. Kur reikia, nuvešiu.

—Geras tu vaikas, — kalbėjo teta, bet be entu-ziazmo. Ji suprato, kad taip turėjo būti ir to nenorėjo, nes ji dabar geidė kuo nors rūpintis ir ką nors globoti, tai jos gyvenimui pridūda prasmės.

Darbovietė buvo daugiausia merginų negu vyrų. Išsiskyrusiu, pametę, netekėjusiu ir šiaip motinų, dirbusių savo šeimai. Kai kurios jų akivaizdžiai prie Kerniaus gretinos. Frank joms buvo gražus vyras iš kažkokio negirdėto krašto, draugiškas ir kartais ne-tyčiomis padaręs anglų kalbos linksmų klaidų.

Kai po dešimt dienų Kernius gavo pirmą alga, merginos ir vienas mašinėlės išvežiojas žemaičiai, sta-rokeras airis, darbą baigus, apstojo Kernių:

—Frank, tai pirmą tavo alga šiame krašte.

—Pirma.

—Tai turi mus pavaišinti.

Merginos šypsojosi ir viena jų, stambesnė ir vy-resnė, juosavo, graikiško veido lyg galėjosi tokio jė-lumo, bet Kernius buvo ne pėsčias.

—Tai ką, norit, kad aš pirmą alga pragerčiau ir be kelnų vaikščiočiau?

—Mes nieko dėl to nesakytume, ištare viena, liesa bekrūtinė ir į berniuką panaši blondinė, bet šo-feris pataisė:

—Na, neverk, tikrai kelnes paliksim, mes pridė-sim kokį dolerį.

Netoli darbovietės alinėjį jos sustojo ir gerė vyną, alų ir visokius mišinius, kas tik kam atėjo į galvą.

Kernius išsikeltė savo čekį ir negalėdamas mokėjo, nors netaupė ir kiti. Jam labiausiai patiko ta storoji graikavėdė, nors ji gal ir buvo vyresnė už jį. Nors jau išsiskyrusi, bet mašinai grojant, šoko kartu kaip ir jaunėnijos ir kiek buvo įmanoma, glamonėjos ir bučiavo. Staiga Kernius pajuto girtumą, laikrodį jau rodė beveik dešimtą. Pajutęs didelį dorų namo, jis atstojo ir pasakė:

—Aš išeinu.

—Visi buvo daugiau ar mažiau išgėję.

—Gerai, mes tave parvešim, — pasakė mašinėlių išvežiojotas.

—Pirmadienį susitiksim, — nusijuokė Kernius.

—Kodėl ne rytoj? — ištare viena mergina. Ker-nius būtų sutikęs ir rytoj, bet čia buvo būrys r ne-buvo, kaip tartis.

Visi susėdė į vieną automobilį, parvežė Kernių pa-leido prie namų ir nuvažiojo į kitą vietą.

Teta dar nemiegojo. Ji nustebusi žiūrėjo į Kernių, kuris tuoj ėmė teisintis:

—Apstojo ir negalėjau išsisukti. Štai, teta, jums dešimt dolerių.

Kernius kiek atsigavo, nebebuvo užsnūdęs, jis da-bar norėjo kalbėti ir toliau groti.

—Teta, jie visi geri žmonės. Mes grojom mašino-mis, net aš tau pagrosiu vargonėliais, jei tu įpils man dar vieną.

—Geriau, kad tu eitum miegoti.

—Rytoj aš namie būnu.

—Norėjau važiuoti į miestą.

—Gerai, aš nuvešiu.

Senutė paėmė iš spintos butelį, kuriame buvo vos ant dugno, ir įpylė į stiklinuką. Paskui pažiūrėjusi, kad maža beliko, supylė visą.

—Še, viskas, nebus ir nereika. Rytoj noriu pava-žiuoti į krautus už miesto. Sakiau sau šliures nusi-pirkiau, tau reikia žeminio apšaukto.

—Ką kartą nusipirkiau. Užsidirbau ir nusi-pirkiau, — jama pasirodė, kad teta priekaištauja. Jis

nugėrė pusę įpilto gėrimo ir jį vėl užpuolė graudumas:

—Geras kraštas Amerika, teta. Pinigas jos ge-ras, — jis nuėjo ir, prasidėjęs senos rūbinės duris, iš apšaukto išsėmė armonikėlę. — Štai, teta, — jis kil-nojo ją rankoje ir galvojo ką groti.

—Gerai, kad mes vieni čia gyvename. Kitur nega-lėtum taip naktį groti, kur yra daugiau butų.

—Čia laisvas kraštas, — pradėjo groti paprastą dainą, Ant kalno karklai siūbavo, pakalnėj vanduo. Teta nutilo. Ją užpuolė ilgesys, jį prisiminė savo pra-bėgusias dienas, žiūrėjo į pusrūtį savo sūnėną ir, ro-dos, jis grojo pakartotiną aną dienų laidotuvių maršą, liudijantį jos gyvenimo beprasmiškumą.

Kernius išbaigė stiklą ir pradėjo groti Anoj pusėj Dunojėlio, kur pievelė žaliavo, grėbė pulkas mergužė-lių ir gražiai dainavo. Teta klausydama ėmė ašaroti. Ir staiga Kernius pagalvojo, kad štai toks kvailas vai-dinimas: jis girtas groja, o blaivi, sena teta verkia. Ir tai buvo paskutinis blaivus minties brūkšnis. Jam pa-gailo tetos ir jis pradėjo groi Pulkim ant kelių. Teta staiga atsigavo, jį palaikė tai šventvagyste ir pasakė:

—Eik gult, Pranaš.

Kernius nieko nesakęs skubiai nuėjo į kambarį, nusidrėskė drabužius ir krito į lovą.

Rytą pabudo gana anksti. Lengvam šeštadienio ryto triukšme išsiskyrė atrių bažnyčios laikrodžio sep-tyni dūžiai, kurie po minutes vėl buvo pakartoti. Ker-nius prisiminė viską. Jis jautė milžinišką troškulį ir kažkaip pasirdyjęs buvo biauuru. Ir jam neatrodė, kad biauuru nuo gėrimo, atrodė, kad biauuru nuo tos buvu-sios moterų draugystės ir jis ant lūpų tebejautė kremo ir lūpų dažų specifinį, lyg gerai valytos alyvos, skonį. Norėjo išgerti ko nors, bet vėl galvojo, kad nuo to tik bus blogiau. Teta buvo atsikėlusi, ir jis pradėjo bi-jojo ją susitikti, bet vėliau išėjo į salonėlį ir prie vir-tuvės durų susitikusi teta paklausė:

—Na, ar neskauda galvos?

—Ne, tik šiaip nelabai gera.

(Bus daugiau)

Žmogus ir jo namai

Namų palaiko žmogų per visas dangaus ir žemės audras

P. GAUCYS

Žmogus, netekęs pastogės, jaučiasi praradęs prieglobstį namų, jį saugojusių, tampa atsidūręs be jokios apsaugos prieš laiką ir likimo smūgius. Kyla klausimas, koks yra santykis tarp žmogaus ir jo namų.

Nūdien ieškoma naujo ir gilesnio aptarimo žmogaus santykio su jo pasauliu. Toki naują santykį aptaria prof. Otto Friedrich Bollnow'as, jį vadindamas būstine, gyvenamąja vieta (Wohnen). Jis tvirtina, kad būstinės turėjimu pasireiškia žmogaus santykis su jo pasauliu. Gyvename namuose ir per namų tarpininkystę — pasaulįje. Ką reiškia gyventi? Ir ką turi bendra gyvenimas su namų turėjimu?

Nagrinėjant šį klausimą, pirmoje vietoje reikėtų prisiminti prancūzų rašytoją Saint-Exupéry, kurio veikalas "Citadelle" sukausi apie šią didžiąją problemą: kaip žmogus, pastatydamas stiprią citadelę, nugalėdama chaosą, gali išvengti daryklos, kaip žmogus, pastatydamas stiprią citadelę, nugalėdama chaosą, gali išvengti daryklos, kaip žmogus, pastatydamas stiprią citadelę, nugalėdama chaosą, gali išvengti daryklos. "Citadelle" sukausi apie šią didžiąją problemą: kaip žmogus, pastatydamas stiprią citadelę, nugalėdama chaosą, gali išvengti daryklos, kaip žmogus, pastatydamas stiprią citadelę, nugalėdama chaosą, gali išvengti daryklos.

Antroje vietoje čia minėtinas vokiečių filosofas Heideggerio žmogaus aptarimas. "Būti žmogum, reiškia... turėti būstinę".

Tačiau prancūzų filosofas Bachelardas ryškiau už visus kitus aptaria namų reikšmę: "Namai — jis sako — palaiko žmogų per visas dangaus ir žemės audras". Ir kitose vietoje: "Namai mum leidžia pasipriešinti kosmui... Namai mum leidžia pasakyti visiem ir prieš visus: būsiu pasaulio gyventojas, nepaisant pasaulio".

Kitas prancūzų filosofas — Merleau-Ponty — šiuo klausimu dar gilesnis. Jam būstinės turėjimo sąvoka pavirto viso jo mintijimo pagrindu. Ji skiriasi nuo paprasto gyvenimo visuomenės ir įgyja universalinę prasmę. Jis tvirtina žmogų gyvenant savo kūne, daiktuose, laike ir erdvėje ir aplamai būtyje. Būstinės turėjimas yra tikras santykis, esmingas žmogiškas santykis su pasauliu. Ir tas bendras gyvenimas, iš kitos pusės, yra neišsijungiamas ryšys su gyvenimu siauresne prasme, su gyvenimu namuose. Tuo būdu namai įgyja svarbiausią reikšmę esmei žmogaus prigimčiai.

Grįžtant prie ankščiau mūsų iškeltos klausimo: Ką reiškia turėti būstinę? prof. O. F. Bollnow'as jį atsako keliais punktais.

1. Turėti būstinę reiškia nebūti atsidūrusiam bet kur, nepalaujamai persekiojamam, nelyginant kokiam amžinam pabėgimui, o priklausyti kokiam konkrečiam vietai, iš kurios prasideda ir grįžta visi pasaulio keliai. Įvesti šaknis į tą vietą ir joje sukurti savąjį pasaulį. Žodžiu, tai reiškia būstą, ir tas būstas yra tvarkingo pasaulio centras, ir vien tik žmogui galint turėti gyvenamąją vietą, jis turi savo pasaulį, o su juo — organizuotą tvarką.

2. Žmogus, kad galėtų gyventi savo būste, ilgą laiką jame išbūti, jame reziduoti, reikalauja tam tikros erdvės, kurioje jo gyvenimas galėtų vystytis. Būstas turi būti gyvenamoji erdvė.

Trumpai ją vadinkime būstu. Tuo būdu vyksta pagrindinis žmogaus gyvenamos ir eksperimentuojamos erdvės organizavimas, sąlytume, padalinimas tarp vidinės ir išorinės erdvės, kurios yra esmingai skirtingos. Abiejų sujungimas abipusėje įtampoje nulemia žmogaus gyvenimo erdvę. Viena yra darbo ir gamybos erdvė, aktyvaus gyvenimo erdvė, kita — poilsio ir ramybės erdvė, į kurią žmogus gali pasitraukti ir saugiai jaustis, susikaupimo erdvė. Žmogaus gyvenimo sveikata pareina nuo tinkamos abiejų dalių pusiausvyros.

3. Kad ši gyvenamoji erdvė duotų tokį susikaupimą, ji turi būti aprėžta ir apsaugota nuo nepageidaujamų įsiveržimų. Ji turi teikti globą. Primityviose sąlygose tai teikė urvas, todėl jis ir yra pirmą kartą būsto forma. Kur nebuvo natūralaus urvo, žmogus susikūrė dirbtinį: išmūrijo sienas ir jas apdengė stogu, pastatė namus, apsaugančius nuo oro darganų ir prieš užpuolimus. Iš esmės čia eina kalba apie įvairiausių pavidalų namus, o nūdien tai sudaro paprastą butą.

4. Kalbamas apsaugojimas nuo pasaulio neturi būti siejamas mūsų civilizuotam pasaulyje su tiesiogine grėsme kūniui ir gyvybei. Namai mus apsaugo nuo paprastų pasaulio nepatogumų, kaip pvz. nepageidaujamų lankytojų. Išorinis pasaulis yra ne tik darbo pasaulis, bet taip pat bendro gyvenimo su kitais žmonėmis pasaulis, viešasis pasaulis. Namų pasaulis, priešingai, yra privatus pasaulis, kuriam žmogus gyvena sau su savaisiais, su savo šeima, ir į kurį pasitraukia iš viešojo pasaulio. Išlaikymas šitos privacijos erdvės yra būtina sąlyga žmogaus dvasinei sveikatai, tebėra nepakeičiama tiesa ir turi lemiamą reikšmę. Juose — namuose — ne tik žmogus gali fiziškai išsėsti po varginančio darbo pasaulio tarnyboje, bet taip pat vidiniai grįžti į save, kad vėl sustiprėtų galėtų sugrįžti prie savo darbų.

Šis namų aplinkos išlaikymas liečia ne tik konkretius svetimus žmones, kuriuos durys laiko atitolintus, todėl įėjimas ar durys tampa svarbia namų dalimi, bet taip pat turi ryšį su anonimine forma, kuria šiandien viešuma įsiskverbia į privatinę namų sritį atitinkamais masių visuomenės būdais, kaip pvz. televizija. Mes negalime išjungti nei radijo, nei televizijos, tačiau jų nevaržomas naudojimas sudaro rimtą grėsmę namų sričiai, kurią reikia išspręsti, nes namų aplinkuma yra būtina žmogaus humanizmo vystymui.

5. Kad namai galėtų įvykdyti

JAV LB krašto valdybos pirmininko A. Gečio pranešimo Santa Monicoje klausosi žinomi bendruomenininkai: J. Činga, A. Adomėnas ir M. Kevalaitis. Nuotr. A. Gulbinsko

ti savo paskirtį: padaryti galima žmogui namai gyventi, jiems reikia ne tik išorinių sienų, juos apsaugančių nuo pasaulio, bet taip pat reikalingi išvystymo erdvės viduje, kurioje žmogus galėtų patogiškai jaustis, nes iš jos sklinda taiki atmosfera. Apskritai namai turi turėti gyvenamumo pobūdį. Butas turi būti ne tik erdvus ir tinkamai suskirstytas, bet turi skatinti poilsui. Taip pat turi turėti tam tikrą malonų pobūdį. Tuo pvz. jis skiriasi nuo raštinės ar bažnyčios. Laiko bėgmes aktyvaus gyvenimo namai turi turėti pastovumo akimirką. Nuo to pareina, kad visas jame gyvenančio žmogaus gyvenimas išsipaudoja į patį namą. Viduje esą daiktai turi būti patogi ir kiti senai ir šeimyniškai. Ir kai kurie prisiminimai jungs dabartį su ankstybesniais jo gyvenimo laikotarpiais. Taip erdvė prisima joje gyvenančio žmogaus pobūdį. Ir, norint patikti asmeni, labiau už viską reikia pamatyti jo namus, nes namai yra jo esmės išraiška. Reik suvokti su teigimu, kad pilnutinis namų gyvenamumas tepasiekiamas bendru šeimos gyvenimu, ar bent dviejų asmenų bendru gyvenimu.

Esame matę, kad namų turėjimas yra sąlyga, reikalinga turėti gyvenamą vietą, tačiau tai savaime neužtikrina pačios gyvenamos būstinės. Tad ką reiškia turėti gyvenamą būstinę. Turėti gyvenamą būstinę reiškia išorinio namų turėjimo, bet dvasinį polinkį, kurį namų turėjimas padaro galimu, kuris tačiau nebūtinai su jais realizuojasi. Su tuo išskyla klausimas dėl tikro žmogaus santykio su jo namais, dėl būdo kaip žmogus jaučiasi savo namuose.

Taip pat reikia paisyti fakto, kad žmogus ne tik gali būti savo namuose ar už jų, bet kad ir pats žmogus keičiasi pagal tai, ar jis esti savo namuose ar už jų, kad ne tik skirtingai elgiasi, bet kad ir įgauna skirtingą samones struktūrą. Dabar grįžkime prie esminio skirtumo tarp išorinės ir vidinės erdvės. Namams išorinis pasaulis yra priešiško gyvenimo pasaulis, darbo ir pavojų pasaulis. Jame žmogus tolydžiai turi vis kažką sugotiti. Jam reikia didžiausio atidumo, norint nugalėti situaciją ir greitai reaguoti į netikėtumus. Kiekvieną akimirką jis turi būti

drausmingas ir įsijamones, kad bedarbas. Šis pasaulis reikalauja drąsos, ryžto ir begalinio veržlumo. Namai, priešingai, reikalauja visiškai skirtingos laikysenos, ir žmogus, noris įrodyti savo herojiškumą kėdėje ar už šeimos stalo, teisingai būtų laikomas juokdaru. Namai yra vieta ne herojiškumui įrodyti, bet saugumo pasaulis, kuriame žmogui nereikia susikaupiti ir gyventi įtampoje. Tam tikru būdu jis juose nusiginkluoja. Jis jaučiasi čia žinomo pasaulio iškeltas ir nesamas. Jis gali užsimirti.

(Rus daugiau)

PAIEŠKOJIMAS

Seimos istorikui reikalingos informacijos lietuvių PODERWIANI palikimą. Taip pat būtumėte dėkingi už smulkesnes informacijas apie HUKAS (HUECK) ir ZUDOW seimas. Prašome rašyti adrs: George T. de Hueck, 413 One Office Park Building, Mobile, Alabama 36688, U.S.A.

SOPHIE BARGUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Viešos programos su WOPR.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. rytą.
Telef.: HEmlock 4-3413
1400 A. St.
7100 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

O NENDRS

Tremtinis, tik atvykęs į Ameriką, gyvenime aprašymas, kuris atskleidžia daugumą prisiminimų.

Pirmieji lapidiniai svetimame krašte, sutiktos šios problemos, kaip lietuvių patirtis, kaip lietuvių patirtis, kaip lietuvių patirtis.

Ropis vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių problemų, knyga paverčia lyg paties skaitytojo autobiografiją.

Gedimė "Draugo". Kaina \$5.00.
Iliuzinė State gyventojai prie namų turi pridėti 5% mokesčių.

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

VAIDILŲ KANKLĖS

Lietuvių Tautinio Mėnso Ansamblio "Čiurlionis"

VIOLETA

Dainuoja Violeta Rakauskaitė. Tai viena iš populiariausių ir jaunųjų dainininkių.

GROJAME JUMS

Įgrojo L.S.T. Korpi Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algirdo Modestavičiaus. Įdainavo Arlino Gasparaitis.

SU ŠOKIU IR DAINA

Įgrojo L.S.T. Korpi Neo-Lithuania orkestras.

KALNUOS DAINUOJA

Kvintetas "BALTIJA" ir L.S.T. Korpi Neo-Lithuania orkestras.

KOKIAIS KELIAIS

Įdainavo "BALTIJA" vyrų kvintetas.

AŠ KELIAUSIU

Kiekvieną plokštelę kaina \$5.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai taipgi moka 5% mokesčių.

Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto mokesčio.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

M. A. SIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4230 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILIETYBES PRAŠYMAI ir
kitoki blankai.

TELEVIZIJOS NIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos, Radijo Stereo ir Oro Vėsinantuvai
NIGLINAS TV
Pardavimas ir Taisymas
2846 W. 69th St., tel. 776-1486

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
Telef. 925-2737 — 254-3326
V. Valantinas

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas, įrengiu kambarius rūgį. Dažau.
Zigmas, tel. 776-0832 po 6 v. vak.

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Phonamo ir valiklojame visų rūšių grindis
J. BURNYS — Tel. RE 7-6166

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
SUDZINSKAS, 6085 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60629, telef. 957-4501

MOVING

GERENAS perkrauto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apranda.
TEL. — WA 5-5006

MARMA NORKIENE
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai patogus ir greitas siuntų siuntimas į Europą, Australiją, JAV, ir kitus kraštus.
3006 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-3787

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir naujus šilumos perdavimo sistemos, taip pat šilumos izoliaciją.
A. BANY — tel. 447-8806

A. VILIMAS
MOVING
Aprašymas perkrautymams
Įvairių atstatymų
Tel. — 576-1562 arba 576-5096

FRANK ZAPOLIS
3306 1/2 West 93th Street
Chicago, Illinois
Tel. — GA 4-6644

LIETUVOS ATSIMINIMAI
Radio Valanda nuo 35 iki 40 minučių
New Jersey, New York ir Connecticut
Rusijos kalba

Kas ketvirtadienį nuo 4 iki 5 val. popiet.
9 WEVD Radio New York (1380 AM ir 97.9 meg. FM).

Direct — Dr. Judith A. Rabin
1407 Ferns Drive
Chicagoland, N. J. 07028
Tel. 225-4545 (cable 201)

Kviečiame taip pat klausyti šio savaitinio radijo laido apie tai, kas vyksta šiuo metu Lietuvoje, radijo stoties (New Jersey, 97.9 meg. FM) ir 9 WEVD Radio New York (1380 AM ir 97.9 meg. FM).

REAL ESTATE

PALOS PARK — BY OWNER
4 bedroom older home. 1 1/4 acre. Shown by appointment only
Tel. 448-4402
8917 W. 123rd St.
\$69,900.00

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namių pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Drandimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6435 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Budraitis Realty Co.
DRAUDIMAI ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ

65-ta ir Maplewood, 4 mieg. mūr. "expandable". Rūgys. Naujas garažas. \$27,500.

72-ra ir Richmond, Puiki 3 miegamų mūr. rezidencija. \$36,900.

72-ra ir Christiana, 5 1/2 kamb. 3-jų didelių miegamų mūr. rezidencija. 1 1/2 vonios. Mūro garažas. \$47,900.

123-ta ir Archer, 5 akrų žemė, 2 namai, puikus sodas \$97,000.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Parinksimė nuomininkus.
4243 W. 68rd St., tel. 767-0600.

Gražus bungalow, 3 miegamai ir valgomasis. Arti dr. Kryžiaus ligoninės.
3-jų butų mūr. į vakarus nuo California Ave. Arti parko.
8 butų mūr. Puikiai išlaikytas Marquette Pk.
3-jų butų mūr. \$15,000.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 68rd Street — 486-7878

JAU LAIKAS PIRKTI

7 kamb. gražus mūro labai švarus bungalow ir 2 auto mūro garažas. Naujas šildymas ir elektra. Arti Paramos. \$24,400.

Šiltnamio prekės, restoranai ir ofisai, didelis patogus mūro ant platus sklypo Marquette Pk. \$42,900.

17 metų 6 kamb. lietuvių mūro namas ir 2-jų auto mūro garažas "Radiant" šildymas. Daug ekstra priedų. Greit galima užimti. Arti parko ir bažnyčios. \$32,800.

Modernus 2-jų butų mūro namas ir garažas. Didelis kamb. Švarūs ir lauko ir vidų. Marquette Pk. centras. \$35,000.

Gražus plotas sklypas ir garažas Marquette Pk. Vertingas pirkimui.

VALDIS REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 757-7200 arba 757-8554

DEMESIO!

ĮSIGYKITE LIETUVISKAS VELIAVELES

Viešose lietuviškosios knygnešėse turėtų būti lietuviškos veliavos. Nėra vietos daiktams, kurie lietuviškai išraiškinti, bet galime laikyti mažą veliavutę ant namo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos veliavute. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias veliavutes, kad Lietuvos veliava plevėnotų Jūsų namuose.

Tokios veliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 50 cent. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

"MOSŲ ŠOKIAI"

Iliuzinė Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji kaida) 1976 metais Chicagoje.

Gedimė DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Kaina \$4.00. Užsakant pridėti 21 centų už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių.

HELP WANTED — VYRAI

Machine Repair Man

We are looking for an experienced Multi spindle automatic Davenport. New Briton operator, to make simple replacement parts. Opening on 1st shift. Excellent starting salary and benefits. Qualified persons please call

TEL. — 967-4551

or apply in person

GOULD, INC.
(Valve & Flatings Div.)
6300 W. Howard St. — Niles

MAINTENANCE PERSON

NEEDED FOR LIGHT MAINTENANCE WORK
(Retirees Welcome) Some Outside Work. Early morning hours. Monday thru Friday. Benefits include: Uniforms, Meals, Vacation and Insurance. Flexible hours. Call or apply between 2 and 4 P.M.

PHONE — 626-8529

MEN'S TIE FACTORY

Loop Location — Needs Help
In Machine Label Dept. Pressing Department and Other Departments. Will Train.
Call JACK — 427-4686

HELP WANTED — MOTELISTS

Wanted — Good Seamstresses
Full or part time. Understand use of Power machine and speak English. — Call for appointment:
MIYO — 685-1957

VYRAI IR MOTELISTAI

KITCHEN HELP WANTED
Italian restaurant — day and night.
COOKS AND SALAD GIRL.
Apply at once:

BOCCO'S TRATTORIA
RESTAURANT
3920 West 95th Street
Evergreen Park, Illinois

NUOMONAMA — FOR RENT

6001 N. KENMORE AVENUE
Studio & 1 Bdrm. Apartments

RENTALS FROM \$155-200

Modern Elevator Building. Excellent price. Additional charges. 1 block to "L" & Lake. Free Heat. Closed Circuit Security System.

AVAILABLE IMMEDIATELY
For Appt. Call — 275-4748

PARDAVIMUI

TRAVEL TRAILER

1977 28 ft. Never used, air con'd, self contained. Many extras. 3 year Warranty. Original cost \$8,500. Sacrifice due to death. \$5,000.
275-0610

ĮSIGYKITE DABAR

Marian shrines of the Amerikas

Paradižio 119-a Nardutis
Idomi knyga apie kaimą, vėsta iš lietuviško leidinio, kurią reikėtų kiekvienam perskaityti.

Atsiekant Marijos kultą nuo pirmų misinierių, čia aprašomos svarbiausios Pietų, Centro ir Šiaurės Amerikos ir Marijos šventovės.

Šnygoje gausu iliustracijų, kurių tarpe yra net du šiluvos Marijos statulės Washingtono pavilione ir platus naujasis JAV šventovės bei joje esančių lietuvių koplyčios aprašymas.

Knyga patraukli ir rūpestingai iliustruota. Gausu DRAUGAS, kaina \$3.50.

Ta pati knyga čia gausama ir lietuvių kalba. Jos kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto mokesčio.

Pirmąją "Draugo", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

Dzūkų šokis

DZŪKŲ APRANGA

J. MIŠKINIS

Dzūkijoje, ypač pietinėje Vilniaus karšto dalyje, dzūkai tikrai, vilkdami sunkią carų laikų priespaudą, buvo priversti patys gamintis aprangą.

Vyrai vilkėjo namuose austais drabužiais. Užnemunėje (Suvalkijoje) pasiturintieji priklausė ir fabrikinės medžiagos išieginams drabužiams.

Drabužių spalvos buvo gan kuklios. Daugiausiai vyravo juodų, pilkų, šviesių spalvų apranga.

Komplektai

Drabužių komplektą sudarė marškiniai, kelnės, liemenė, švarkas, sėrmėga, kailiniai, galvos dangą — kepurė šiaudinė skrybėlė; apavą — vyžai, naginės, klumpės, čebatai.

Kasdieninių marškinių apykaklė buvo stačia, siaura, o išieginis siuvo su atverčiama apykakle. Moterys, marškinius siūdamos gražindavo atkočiumi, balta gražesne medžiaga. Iš šios medžiagos siūdavo rankogalius, apykakles ir krūtinės antsis (prie užsisagijimo). Jauniems vyrams kartais papuošdavo raudoną, mėlyną, geltoną ar žalią siūlų siuvinėjimais. Vyrai marškinius nešiojo įleistus ir kelnės ir išleistus viršūn, perjuostus namuose austas margaspalvė juosta arba odiniu diržu su plačia saktimi (per dantų).

Marškinių medžiaga iki Lietuvos nepriklausomybės, buvo lininė.

Darbinės kelnės siūdavo iš kanapinės, pakulinės ir lininės medžiagos. Žiemą muvėjo šiltas miltos kelnės, pavasarį ir rudenį pusvilnones, o vasarą pakulines. Buvo mada kelnės siūti iš nežymiai padažytos medžiagos. Daugiausia padažydavo pusvilnėnė ir pakulinė medžiaga.

Išieginiai

Sauaugė vyrai vilkėjo išiegi, rečiau namuose, austas pusvilnėnės ar vilnėnės medžiagos liemenės. Pasivimus liemenių būvęs vienodas — su plačiai iškirpta krūtinė, be atvartų, užsagstoma viena eile sagų. Nugara įstatoma plonos, paprastai pamušalinės medžiagos. Liemenė visada

A. A. DR. ZIGMAS RUDAITIS

Jau metai praėjo, kai dr. Zigmą Rudaitis išėjo amžinybėn. Lietuviai neteko gero chirurgo-ortopedo. Kas jo nepažinojo, gali pagalvoti, kad čia nėra nieko ypatingo. Jis, kaip ir kiti kurie gydytojai, priminėjo ligonius, rašė receptus ir viskas. Bet dr. Rudaitis nebuvo toks, kuris rašytų tik receptus piliulėms. Jis buvo kūrybos, progreso, išradimų ir darbo daktaras.

Noriu suminėti tik du man žinomus charakteringus atsitikimus iš jo profesijos. Lazdijų agronomo Aleksandro Jekimoje gimė dukrelė, kurios kojų pėdos buvo nusuktos ir užpakali. Jis kreipėsi į daktarą Rudaitį. Daktaras Rudaitis padarė šias kojų ope-

buvo vyžos, pintos iš karklų karūnų, naginės, klumpės ir aušiniai batai (čebatai), kuriuos turėjo ne kiekvienas. Jei šeimai buvo 3-4 suaugę vyrai, bet aušinių čebatų turėjo tik dvi poras. Batus nešiojo šventadieniais. Tie kurie vykdavo bažnyčion audavosi batus, o tie, kurie likdavo namie, nešiojo klumpes (medžadžius).

Žiemą vyrai vilkdavo kailinius. Kailiniai buvo dažyti — rausvai rusva spalva, juodi arba balti. Kailiniai buvo suvami tiesaus kirpimo su plačiu versto avikailio apykakle, užsagami viena arba dviem eilėmis odinių sagų. Be to, vyrai nešiojo ir medžiagą aptrauktus kailinius. Tai buvo daugiau išieginis drabužis. Tai pat nešiojo sėrmėgas (gundžas). Siūtas iš dažyto ir nedaryto miltos (iš vilninių siūlų išaustu). Sėrmėgos buvo pilkos arba juosvos.

Vyrų skrybėlės ir medžiagos drabužius siuvo keliaujantieji siuveliai, kurie atvykę apsiūdavo visą šeimą. Apatinius — kelnės, marškinius — siuvo pačios moterys.

Lietuvos nepriklausomybės žydėjimo metais mažai kas savadarbo nešiojo drabužius. Bolševikams okupavus Lietuvą ir visą Dzūkijos kraštą, tikininkai atsidūrė didžiausioje skurde. Nepajėgdami aprangos pirkti fabriky gamybos, vėl ėmė gamintis savadarbo. Bet neturėdami vilnų, negali pasigaminti vilninių. Pasitenkina tik pakuline spranga.

racijas ir kojas atsuko. Jau buvo beveik gana, kad mergaitė turėjo normalias kojas, bet dr. Rudaitis pasiūlė pacyti dar vieną operaciją, kai mergaitė buvo jau 7 metų. Anot jo, "ji bus mergina, norės nešioti gražius batukus, o gražios kojos merginai labai svarbu". Tėvai sutiko. Jis tą padarė.

Antras atsitikimas. Kai 1944 m. traukėsi Lietuvių savisaugos daliniai į vakarus, prie Sedos žemaitijoje įvyko smarkios kautynės su rusais ir šioje vietoje buvo daug užmuštų ir sužeistų. Iš abiejų pusių Pijū Mitkui bomba nutraukė dešinės rankos tris pirštus. Mitkus surankiojo pirštus ir juos nunešė pas ten buvusį dr. Rudaitį. Daktaras Rudaitis pirštus prikabino, prišiuvo ir aptvarė taip, kad 1950 m. Brocktone su Pijū Mitkum kirtau mišką, ir jis tais naktiniais klubais, specialius aeropriūdytais pirštais jau laikė vėžes.

kirvi ir kinto medžius. Jis man sakė, kad jis sutiktų duoti save sušaukstyti į gabalus, jei žinotų, kad dr. Rudaitis jį sudės. Toks buvo jo pasitikėjimas.

Kaip matome, čia joks receptas ar piliulės nebūtų padėjusios. Tai tik du atsitikimai, o kur daugiau! O jį buvo daug. Liūdime kartu su jo šeima.

Vaclovas Senuta

NUOGLIAMASI STATYTI PIRAMIDĘ

Egipto respublikoje numatoma statyti naują piramidę "Saulėnė" (Saulėta žemė), kuri būsimi nemežanė už Cheopso piramidę. Tai bus milžiniškas statinys iš stiklo, "auksinėmis" briauomis? Žiūrovai, kurie keblaus aštuoniolikos stotinio aukšto senos šalies istorijos etasiuo ir aptvarė taip, kad 1950 m. Brocktone su Pijū Mitkum kirtau mišką, ir jis tais naktiniais klubais, specialius aeropriūdytais pirštais jau laikė vėžes.

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

LIUCIJAI EITMANAVIČIŲTEI

nuoširdžiai užuojamtą reikiame.

Marija Markulionė
Jovina Jakovčienė
su šeimomis

A. + A.

BARBARA NUTANT

KUKŠTANTE

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Mirė liepos 29 d., 1977 m., 11:30 val. ryto, sulaukus 82 m. Gimė Lietuvoje, Šilalės parapijoje. Amerikoje išgyveno 60 m. Pasiliko dideliame nuolūdiame dukterė Sylvia, sūnus John, marti Dorothy, 2 anūkal, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Sv. Pranciškaus Treštininkų draugijai. Kūnas pasarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street, Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 1 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Sv. Margeritos Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero Lietuvių kapines.

Vietoj gėlių antkuri Sv. šeimos Vilai, Lemont, Illinois. Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullidė: Dukterė, sūnus, marti ir anūkal.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Telef. 476-2345.

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeldamos šv. Mišių šventės yra apsaugomos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Ši knygelė tiksliai gali labai lengvai sekti naujais šv. Mišias.

Kai kuriose ar kitose vietose šventės šventės šventės, šv. Mišių knygelėje galite sekti visus nekeldamos šv. Mišių šventes. Taip pat rasite raištelį dešimčiai gražių šv. Mišių motas stambiomis rašmenimis.

Užsakykite šv. Mišių vadovą Lietuvių kalba. Užsakykite šv. Mišių vadovą Lietuvių kalba.

Kaina 49 centų, 10% nuolaida, portait 50 kopijų: 25% nuolaida, portait daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

ANTANAS P. GABAS & GERALDAS P. GABAS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4320-24 South California Avenue

Telefonai LA 7-7740 & LA 3-9852

4320-27 South California Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

AR VILNIUS JAU TAIP TVIRTAI YRA MOSŲ. KAD JUO NEREIKIA DAUGIAU ROPINTIS?

Taip galvoti, būtų neįvertinti realių pavojų.

GRAZINOS KRIVICKIENES-GUSTAITYTĖS

liaudies dainų rinkinys, kuriose apdainuojamas Vilnius, yra gyvas dokumentas, kaip Vilnius yra suaugęs su visa tauta

Si knyga, šalia daugelio savybių, yra vertinga tuo kad turi visų dainų turinius angliskai. Dėl to ji gali eiti dovanos pareigas įtakingam kitataučiui.

VILNIUS LIAUDIES DAINOSE

gaunamas Drauge ir pas platintojus

Su daugelio dainų gaidomis nesuprantamų žodžių žodynėliu paruostu Dr. P. Skardžiaus. 384 psl. kainuoja tik 5 dol

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Lietuvos Karinomenė ir kitus lietuviškus kūrinius, tai Nr. 25 ir 28. Viso 24 kūrinių, kurios primins Lietuvą. būtent:

Karo Mokyklos choras: KUR I YGOS LAUKAI
MARŠ MARŠ KAREIVELIAI
GELEZINIO VILKO MARŠAS
SUTEMS TAMSI NAKTUŽELĖ

J. Petrauskas ir V. Dineika: VADYLOS MALDA
SENAS KANKLININĖS

Karo Muziejuje — Vėlavos nuleidimas 1-II dalis

Stepo Grauzinio ir Antano Dvariono įvairūs įdainavimai. vieno nūdnėti reikėtų daug vietos. Šių abiejų albumų tik \$12.50 su persiuntimu.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

DRUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8801

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1418 So. 80th Ave., Cicero Townhall 3-2108-9

AIKATS AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Karaliai.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3907 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-9491

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2624 W. 84th PLAZA Tel. VIRginia 7-6672

2424 W. 80th STREET Tel. REPUBLIC 7-1213

11029 Southwest Highway, Tulsa, OK, Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4046 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-8872

POVILAS J. RIGIKAS

384 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JORGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1128-89

VASAITIS - BUTKUS

1646 SO. 80th AVE., CHICAGO, ILL. Tel. OLYmpic 3-1886

Gėlių visoms progoms
BEVERLY HILLS GELNYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 3-0633 ir PR 3-0634
Taip pat naujoji Barbaros ir Gėlių Drėkšė krautuvi.
THE DAISY STORE
6018 Southwest Hwy., Oak Lawn
Tel. 499-1318

Supažindinkime Amerikiečius su mūsų laukios kančiomis ir tikinčiųjų persekiojimu —
THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA, a report for 1976.

Knyga dokumentuota ir akademiškai paruošta. 100 pusl. Išeido JAV LB Krašto Valdymo. Kaina \$4.25 su persiuntimu. Gaunama: DRUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

× **Marija Varnienė**, žinoma pedagogė ir Montessori pedagoginio metodo Lietuvių tarpe pradininkė, yra sunkiai susirgusi. Nuo praėjusio antradienio kritiškose padėtyje ji guli Sv. Kryžiaus ligoninėje.

× **Pabaltiečių demonstracijos**, kurios bus rugsėjo 24 d. Washingtono, D. C., rengiamos ginti žmogaus teises ir kelti Pabaltijo tautų okupacijos bei persekiojimų žiaurumus. Demonstracijos rengiamos visiems lietuviams ir pabaltiečiams, o ne tik jaunimui, nors jaunimas imasi iniciatyvos šias demonstracijas surengti. Norintieji smulkesnių žinių gali kreiptis į Margutį, kur gaus informaciją ir galės įteikti savo auką demonstracijų išlaidoms padengti.

× **P. Bizauskienė**, Kazimiero Bizausko, žymaus nepriklausomos Lietuvos visuomenininko ir diplomato našlė, atsiuntė laišką Ateitininkų federacijos vadui dr. P. Kisieliui, linkėdama sėkmės rengiamam kongresui. Ji rašo: Savo a. a. vyro atminimui, kuris nuo pat jaunystės ateitininkų idėjai yra pašventęs daug savo laiko ir darbo, siunčiu 200 dol. ateitininkų kongresui paramai. Linkiu, kad kongresas pilnai pasisektų. Jūsų P. Bizauskienė.

× **Dr. Vytautas Palčinskas**, associate profesorius Illinois universitete Urbanoje, išvyko į Durham, Anglijoje, kur rugpjūčio 19 d. dalyvaus tarptautinėje Seismologų ir žemės gelmių fizikų konferencijoje. Fizikų ir chemikų simpoziume padarys pranešimą tema: "Kietųjų medžiagų sulydinimas aukštu spaudimu." Pakelini sutos Kopenhagoje, Oslo, Bergene, New Castle ir k. Kelionėje išbus keturias savaites. Kartą keliauja ir jo žmona gydytoja dr. Aurelija Palčinskienė-Ginčauskaitė.

× **Aušra Zerr-Maciulaitė**, LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, dalyvaus LF bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje ir turės paskaitą apie dabarties politinius LB uždavinius ir Lietuvos Bendruomenės bei organizacijų vaidmenį šiuos uždavinius vykdančiam. Galimai platesnis išsivijęs įsijungimas į Lietuvos bylos kėlimą yra ir bus būtinybė pavergtai tautai pagelbėti.

× **Jonas Zadeikis**, Ateitininkų skyriaus "Draugo" vedėjas, yra didelis lietuviškosios knygos mylėtojas. Neeniai jis, atvykęs į "Draugo" knygų prekybą, nusipirko įvairių knygų leidinių už 43 dolerius ir tuo gražiai parėmė neįgavą mūsų knygos leidimo darbą. Nuolat džiūti dėkojame.

× **"Ir kaltrionis vasaros dienos"** "Draugas" uoliai lanko savo skaitytojus, pasiekia ir mane. Labai vertinu jo plačią informaciją, ypač smulkias kroniškas žinias, kurios pateikia gražų vaizdą, kas lietuviškame pasaulyje vyksta. Dėkoju ir siunčiu kuklią auką — rašo mums Anna Kroger iš New Yorko, N. Y. Ačiū.

× **Leokadijos Bražienės**, deklamacijos paruošė ir valgykla, 2617 W. 71 St., tel. 778-2030, po atostogų perorganizuota ir atidaryta: aprūpina įvairiais skaniais ir maistingais valgiais kasdien nuo 9 v. ryto iki 7:30 val. v., išskyrus sekmadienį ir pirmadienį. (sk.)

× **Tomo Petkaus** laišką išspausdino "Sun-Times". Laiške papeikia spaudą, kuri rašė apie Marquette Parko įvykius jų neįstūrusi ir apkaltindama gyventojus, kurių 99% priešingi prievartos veiksmams. Atvykėlių ir paauglių išsišokimų negalima primesti vietos gyventojams.

× **Studentų ateitininkų sąjungos** ruošiamą vasaros stovyklą įvyks rugpjūčio 28-rugsėjo 1 dienomis Dainavoje. Paskaitininkų tarpe bus dr. K. Keblys, Lilė Gražulienė.

× **Dail. Antanas Tamošaitis**, žinomas tautotyrininkas, pakviestas lietuvių tautinių šokių kursų lektoriui. Rugpjūčio 27 d. Dainavoje jis skaitys paskaitą tema "Lietuvių tautiniai drabužiai".

× **Czesław Milosz**, poetas, Californijos universiteto profesorius, "Captive Mind" knygos autorius, Santaros šviesos 24-iam suvažiavime Tabor Farm, Sodas, Mich. rugsėjo 8-11 d. skaitys paskaitą apie Oskarą Milašį ir William Blake.

× **Kun. Antanas Saulaitis**, SJ, pakviestas XI-osios mokytojų ir jaunimo studijų savaitės Dainavoje paskaitininku. Jis skaitys paskaitą apie lietuviškąją švietimą Pietų Amerikoje ir ją pailustruos skaidrėmis.

× **Lietuvių tautinių šokių** instituto organizuojami tautinių šokių kursai įvyks rugpjūčio 21-28 dienomis Dainavos stovyklavietėje. Dalyviai turi būti ne jaunesni kaip 17 metų amžiaus. Registracija rūpinasi Jadvyga Matulaitienė.

× **Dr. Zigmas Sabataitis**, Sliedell, Louisiana, atsiuntė mano laišką, kuriuo išreiškė pasitenkinimą "Draugo" informacija ir pridėjo auką "už Jūsų triušų lietuviškai spaudai". Dėkojame.

× **Kostas Januška**, žinomas čikagiešis, dažnai paremia lietuvišką spaudą. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką. Ačiū.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LAUKIAMA MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Vienuoliktą metą, kai Dainavoje yra rengiamos pedagoginės studijų savaitės. Suvažiuoja lietuviškiečių mokytojų mokytojai iš JAV ir Kanados pasiklausyti įdomių paskaitų, pasitarti auklėjimo klausimais, o svarbiausia, kaip mokiniams geriau ir suprantamiau perteikti lietuvių ir kalbą, supažindinti mokinius su Lietuvos didinga istorija ir geografija, perduodant Lietuvos grožį, gamtos įvairumą ir tėvynės meilę. Suvažiavę mokytojai pasiklausę pedagoginių paskaitų, bediskutuodami paskaitų mintis, dalinasi savo pedagoginės praktikos patyrimais. Ypač svarbu dalyvauti jauniems mokytojams, kurie turės progos pagilinti pedagoginės praktikos žinias. Studijų savaitės mokytojams yra pasitobulinimo kursai.

Šiais metais rengiama 11 mokytojų ir jaunimo studijų pedagoginė savaitė, rugpjūčio 14-21 d. Dainavoje. Graži vietovė, patogūs pastatai, "Spyglio" ežerėlis patogus maudytis. Daug medynų ir gojų, kurie gražiai derinasi prie kalnuotos vietovės, daug erdvės ir pavėsio poilsui. Jaunimui ežere valtys plaukioja, paplūdimys ir sporto aikštės. Vietovė toli nuo didelių kelių ir triukšmingų miestų ir grynas oras be jokios taršos. Tikrai pasakius, ideali vieta vasaroti.

Pedagoginės savaitės programa neperkrauta ir nevarginanti. Taip sutvarkyta, kad poilsui ir atgaivai skiriama daug laiko. Rytais vyksta pamaldos, vėliau pakeliamas, pusryčiai ir paskaitos. Po pietų kelios valandos skiriamos poilsui ir individualiems pokalbiams. Vakais vyksta laisvai, programą atlieka jaunimas. Studijų savaitėje dalyvauja studentai ir moksleiviai. Jaunimui ruošiami pasitobulinimo lietuvių kalbos kursai, tautiniai šokiai ir sportas. Šiais metais prie studijų savaitės dar vyks tautodailės (medžio drožinių ir juostų audimo) kursai. Visi žinome, kad jaunimui reikalinga ne tik dalykinė žinių, — bendrauti laisvai, draugiška savitarpio pagalba ir sąmoningas asmeninių interesų derinimas su visais. Epizodiniams darbams nesunku mokinius suburti į šokių ratelius, literatūrinius būrelius ir į sportinius vienetus. Mokymas suprasti dalyko vertę galimas stovyklose ir studijų savaitėse. Mokytojai, studentai, moksleiviai ir visi, besidomį lietuviškimu švietimu, kviečiami ir daukiami studijų savaitėje Dainavoje. J. Kaunas

"Kepurnė", vienas iš mūsų senovinių šokių, kuris eilė je rašytinių šokių minimas jau 19 a. viduryje. Mums geriau ar mažiau pažįstama kepurnė, šokama tik merginų, pradėjo susiklostyti apie 1935 metus, kada Lietuvos šokėjai (vad. Ald. Rugytė ir Br. Juškevičiūtė) dalyvavo Londono liaudies šokių festivalyje. 1941 metais M. Baronaitė-Grėbliūnienė šoki pastatė Lietuvos Liaudies ansamblyje. Muzika Jono Švedo. Šioje nuotraukoje Clevelando "Grand-nėlės" šokėjos vasaros festivalyje šoka Kepurnė. Priekyje šokėjos S. Lenkauskaitė ir R. Motiejūnaitė. Nuotr. J. Garla

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Prof. dr. Vytautas Vardys, ilgesnį laiką dalyvavęs Vak. Vokietijoje politinių mokslų profesorių seminare ir ten skaitys paskaitas, grįžo namo, bet dar turės dalyvauti panašiam seminare Nebraskoje. Po to išvyks kelių savaitių poilsui į Olimpią, Wash., kur jau atostogauja jo šeima. Ateitininkų kongrese Clevelande prof. V. Vardys skaitys specialią paskaitą. Kongresas, kaip žinoma, vyksta Clevelande rugsėjo 1-4 dienomis.

— **Alvydas ir Viktoras Adamavičiai**, gyvenant Winchester, Mass., liepos 25 d. laimingai susilaukė pirmojo sūnelio, kuriam suteikė Andriaus Kastyčio vardus. Anūku džiaugiasi Providencio, R. I., gyvenanti Danutė Guobienė ir Winchesterio gyvenanti Kazys ir Ona Adamavičiai. Jaunoji motina ir sūnus jautinai gerai ir tikimai greitai grįžti į savo namus.

— **Lietuvių rašytojų** novelės angliskai. Šiomis dienomis Manlyland Books leidykla išleido lietuvių rašytojų rinktinę angliskai. "A Half Century of the Lithuanian Short Story". Šioje knygoje išspausdinti mūsų žymesnieji beletristai. Kūriniai sudėti pagal rašytojų amžių.

Pirmas beletristiką atstovauja Vaidzantas, toliau Vincas Krėvė, Antanas Vienaolis, Ignas Šeinius, Jurgis Savickis, Petras Tarulis, Antanas Tulys, Juozas Grušas, Vytautas Alantas, Vincas Ramonas, Liudas Dovydnas, Jurgis Gliada, Jurgis Janušas, Antanas Valčiulaitis, Pulgis Andriūsis, Kazys Barėnas, Nelė Mazalaitė, Juozas Kralkauskas, Antanas Škema, Stepas Zbarskas, Marius Katiliškis, Alvydas Baronas, Julius Kaupas, Algirdas Landsbergis, Vytautė Žilinskaitė, Romualdas Lankauskas, Iechokas Mėras, Kazys ir Juozas Aputis.

Įvadą parašė Alg. Landsbergis. Aplaną piešė Paulius Jurkūnas.

— **Kun. Benediktas Bagdonas**, OFM, liepos 23 d. sulaukė 70 metų amžiaus. Gimė 1907 m. Plungėje, buvo pakrikčytas Apolinaro vardu. 1922 m. įstojo į pranciškonų ordiną. 1930 m. įšventintas kunigu. Pranciškonų vienuolijoj ėjo įvairias pareigas, buvo Vytauto Didžiojo bažnyčios Kaune rektorius, karo metu Lietuvos pranciškonų provinciolas. 1950 m. atvyko į Ameriką. Paskutiniiais metais darbuojasi Toronte kaip vikaras ir ekonomas.

— **Kun. William M. Brodhead** (D. Mich.)

— **Egzekutyvinis darbo komitetas** pabaltiečių žygiui ruošti gavo laišką iš Joint Baltic American Committee Washington, D. C. Komitetas sutiko padėti egzekutyvinio komiteto narys dalyvaus specialiaame susirinkime, kuriame jis kalbės apie Pabaltiečių žygį už žmogaus teises ir aptars, kaip Pabaltijo komitetas galėtų padėti demonstracijoms.

— **Kongr. Robert H. Dornan** liepos 14 d. rašo: "Darysiu visienę išlaivinti sovietų pavergtoms tautoms." Jis įnešė H. Con. Res. 278 rezoliuciją, reikalaujančią prezidentą Pabaltijo valstybių bylą kelti Jungtinėse Tautosose. "Artimoje ateityje, surinkęs cosponsorius, rezoliuciją įnešiu iš naujo". Dornan — tai pats kongresmanas, kuris surinko 309 savo kolegų parašų modernaus Cyber 76 kompiuterio pardavimui Sovietams užblokuoti. Jo akcija buvo sėkminga. Dornan išrinkimui į kongresą praėjusiuose rinkimuose daug dirbo baltų komitetas, kuriame lietuviams atstovavo E. Arbas, J. Kojelis, V. Lemberas, N. Nyerges ir H. Paškevičius.

— **Kun. Benediktas Bagdonas**, OFM, liepos 23 d. sulaukė 70 metų amžiaus. Gimė 1907 m. Plungėje, buvo pakrikčytas Apolinaro vardu. 1922 m. įstojo į pranciškonų ordiną. 1930 m. įšventintas kunigu. Pranciškonų vienuolijoj ėjo įvairias pareigas, buvo Vytauto Didžiojo bažnyčios Kaune rektorius, karo metu Lietuvos pranciškonų provinciolas. 1950 m. atvyko į Ameriką. Paskutiniiais metais darbuojasi Toronte kaip vikaras ir ekonomas.

— **Kun. William M. Brodhead** (D. Mich.)

— **Egzekutyvinis darbo komitetas** pabaltiečių žygiui ruošti gavo laišką iš Joint Baltic American Committee Washington, D. C. Komitetas sutiko padėti egzekutyvinio komiteto narys dalyvaus specialiaame susirinkime, kuriame jis kalbės apie Pabaltiečių žygį už žmogaus teises ir aptars, kaip Pabaltijo komitetas galėtų padėti demonstracijoms.

— **Kun. William M. Brodhead** (D. Mich.)

— **Egzekutyvinis darbo komitetas** pabaltiečių žygiui ruošti gavo laišką iš Joint Baltic American Committee Washington, D. C. Komitetas sutiko padėti egzekutyvinio komiteto narys dalyvaus specialiaame susirinkime, kuriame jis kalbės apie Pabaltiečių žygį už žmogaus teises ir aptars, kaip Pabaltijo komitetas galėtų padėti demonstracijoms.

Kongr. William M. Brodhead (D. Mich.)

— **Egzekutyvinis darbo komitetas** pabaltiečių žygiui ruošti gavo laišką iš Joint Baltic American Committee Washington, D. C. Komitetas sutiko padėti egzekutyvinio komiteto narys dalyvaus specialiaame susirinkime, kuriame jis kalbės apie Pabaltiečių žygį už žmogaus teises ir aptars, kaip Pabaltijo komitetas galėtų padėti demonstracijoms.

ITALIJOJ

— **A. a. kun. Leonas Horoško**, MIC, gudų veikėjas ir gudų kalba Vatikano radijo sekcijos vadovas bei Paryžiaus gudų kapeilonas, mirė liepos 29 d. Romoje. Vėlonis buvo gimęs 1911 m. vasario 26 d., kunigu įšventintas 1937 m. spalio 17 d. Jis buvo didelis lietuvių draugas ir bendradarbiavo su lietuviams, gindamas savo tautą prieš komunistų persekiojimus radijo bangomis.

CHICAGOS ŽINIOS

UZDRAUDĖ MARSUOTI

Chicago miesto vadovybei kreipiantis, teisėjas R. K. Berg laikinai uždraudė marsuoti Marquette Parke. Sprendimas buvo padarytas penktadienį. Negrų vadas A. Dunlap pareiškė dėl to nepasitenkinimą, sakydamas, kad jie vistiek marsuosią.

NAUJA TELEVIZIJA

Chicago apylinkėms savo programą teiks nauja televizijos stotis — UFF 20. Ją įsigijo penkios institucijos: Chicagoos univ., Chicagoos miesto kopegijos, Gubernatoriaus univ. Northeastern univ. ir Illinois univ. Circle padalinys. Ši televizijos stotis duos kolegijos lygio mokslą. Kredita bus gaunami per suminėtą institucijas. Naująja stotimi naudosis ir valstybinės mokyklos. Bus matoma 60 mylių spinduliu. Stoties įrengimo pradžiai Illinois valstija paskyrė 964,173 dol. Numatoma, kad stotis pradės veikti 1979 m. Tai buvusioji WXXW televizijos stotis, kuri buvo nustoji veikti 1974 m.

DIDŽIULĖ PARODA

Daugiau kaip 600 dailininkų savo tapybos ir skulptūros darbus rugpjūčio 12-14 d. išstitys Rush gatvėje ir artimuose skersgatviuose Chicagoje nuo 12 val. iki 10 v. v.

BOMBONESIS IŠ ANGLIJOS

Aviečių ir Vandens sporto parodoje rugpjūčio 13 ir 14 d. Chicagoje bus demonstruojamas RAF Vulkanas — britų bombonešis iš Scampton bazės Anglijoje. Taip pat bus Blue Angels precizinis skridimas, parašutinininkų šuoliai, lėktuvų akrobatika, vandens pašliūžos, greitųjų laivelų lenktynės. Programa prie ežero netoli Chicago Ave.

KULTŪRINĖS VIETOS

Chicago 2400 autobusuose ir 1,100 greitojo susisiekimo vagonuose yra garsinamos miesto kultūrinės susisiekimo linijos, kuriomis papiginta kaina galima patogiai lankyti muziejus, meno galerijas, parodas. Tam patarnauja vadinami kultūriniai autobusai.

PALEIDO 900 DARBININKŲ

Chicago ir Gary U. S. Steel bendrovės fabrikai paleido iš darbo daugiau kaip 900 darbininkų, nes sumažėjo pieno paklausa. Dabar daugiau perkama pigesnio pieno iš užsienio.

450,000 DOL. LIGONEI

Ligonė Lillie Hill, 35 m., iš South Chicago Community ligoninės gaus 450,000 dol. Nustatyta, kad gydant ją, kai buvo lūžęs šlaunies kaulas, gydytojas suklydo diagnozėje, išsilaikdamas ją neišgydęs infekcijos.

DEMONSTRAVO ARABAI

Apie 80 arabų studentų trečiadienį demonstravo Chicago centre, protestuodami prieš Egipto pastangas prarasti taikos derybas su Izraeliu.

UZDRAUDĖ STREIKĄ

Streikuojantiems Maywood priemiesčio policininkams teismas įsakė grįžti į darbą.

EZERO ŠVARA

Teismas įsakė Milwaukee miestui srutų neileisti į ežerą, kad nerūti vandens apylinkės miestams, jų tarpe ir Chicagoj.

LYRIC OPERA

Chicago Lyric opera atelėnaujo sezoną statys dvi naujas operas: Die Meistersinger ir Idomeneo bei pakartos ankščiau sudėdomėjimo sulaukusias L'Elisir d'Amore, Peter Grimes, Orfeo ed Euredice, Manon Lescaut ir Sevilijos kirpėją. Jas statant dalyvaus daugiau kaip 60 iš viso pasaulio sukvieštų pirmaujančių dainininkų ir gro 75 narių simfoninis orkestras. Su šiuos sezonu Lyric opera bus pastatiusi 100 įvairių operų, duodama 937 spektaklius. Dabar vienam spektakliui reikalinga 117,000 dol., o už bilietus tesurenkama 55,000, susidaras 62,000 dol. deficitas apmokamas iš aukų. Federalinis fondas operai skirs 300,000 dol.

KRIMINALINĖ GAUJA

Per paskutinius 3½ metų Chicagoje kriminalinio smūkto gauja, kaip skelbia "Sun-Times", nužudė 39 žmones. Ši sąrašą sudarė St. Schiller, Chicago kovai su nusikaltimais komisijos direktorius.

IZRAELIO SKAUTAI

Dešimt Izraelio skautų liepos 29 d. atliks muzikinį veiklą Daley centro aikštėje, Chicagoje. Programoje Izraelio liaudies muzika ir šokiai. Skautai 16-17 m. Iš viso Chicagoje jie atliks programą septynis kartus.

RŪKANTIEMS

Chicago kovai su plaučių ligomis draugijos egzekutyvo pirmininkas J. L. Kirkwood perspėja, kad rūkantieji tėvai dažniau suseraga kvėpavimo takų ligomis ir užkrečia vaikus. Vajkai, 30 minučių būdami mažame prirūkytame kambaryje, gaus didesnę kraujospūdį, jų širdis ima dažniau plakti ir jų kraujyje pakyla anglies deginio procentas. Tyrimai parodė, kad motinos, kurios laukdamos kūdikio rūko, dažniau sulaukia negyvy gimimų.

Puld dovana — bet karia praga!

Popular Lithuanian Recipes

Suredagavo

Juozapinas Daužvardis PATIKSLINTA IR PAGRAIINTA LAIDA

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardis vėl patiklino ir pagraiino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana šeimoms žmonom ar marčiom. Daugelis apdovanoja kitatusius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklest labai daug pasisekimo lietuvių ir lietuvių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakykite paštu

DRAUGAS, Knygų skyrius 4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

Kaina \$4.00. Pridėkite 25 centus pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

ATOSTOGAUJAT CHICAGOJE?

Amerikos lietuviai labai mėgsta lankyti gimines. Chicagoje būna kiekvienas turi giminių.

Būdami Chicagoje, aplankykite mūsų gerą draugą — draugą DRAUGĄ, kur galima pasirinkti knygų iš didžiausio Amerikos rinkinio. Beveik visi leidėjai platina knygas per DRAUGĄ. Atvykite asmeniškai pasirinkti tą knygą, kurią seniai norėjote įsigyti. Matysite, pasigimite ir rankas, peržiūrėsite ir įsitikinsite, ar norite pirkti.

Be to, galėsite pasirinkti kokią dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.

Atvykę į Chicago, neužmirškite aplankyti DRAUGO.

Adresas: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, Telefonas LU 5-9500.